Svar:
Der er ikke begrænsninger på antal deltagere fra de enkelte byer fra uddannelsernes side.

c) *Hvordan sikrer Naalakkersuisut kvaliteten af uddannelserne i Ilinniarfissuaq?*

Svar:
Der er igangsat en proces for etablering af et grønlandsk kvalitetssikringssystem, som stiler imod at kvalitetssikre uddannelserne i forhold til internationale standarder. Nye studieplaner kvalitetssikres allerede i akademisk råd på Ilisimatusarfik.

9.22 Hovedkonto 40.92.18 Sprogkurser
Er det alene Selvstyreansatte der tilbydes kurser under nærværende hovedkonto?

Svar:
Alle borgere over 18 år i Grønland kan tilbydes kurser under nærværende hovedkonto.

9.23 Hovedkonto 40.94.13 Tilskud til idræt

a) *Der er afsat 1.250.000 kr. til tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i A-landsholdsaktiviteter. Hvilke kriterier anvendes for tildeling?*

Svar:
Midlerne overføres til Elite Sport Greenland (ESG) samtidig med tilskuddet overføres. ESG har deres egne retningslinjer, som blev udarbejdet med udgangspunkt i hvad der står i finansloven. Kriterierne er, at det skal være idrætsudøveren eller pågældende skal kunne dokumentere, at der er tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i arrangementer med A-landshold. Midlerne til tabt arbejdsfortjeneste tildeles til ESG og ikke til specielforbundene direkte.

b) *Hvad er baggrunden for tildeling af bevillinger til specialforbundene?*

Svar:
Baggrunden for puljen til tabt arbejdsfortjeneste er at sikre, at vores atleter har det bedst mulige setup for at kunne repræsentere Grønland ved internationale stævner og konkurrencer. Hvis ikke de har råd til at holde fri for at tage af sted med landsholdet vil det give unødige bekymringer, som tager fokus fra sporten og fra at kunne præstere maksimalt. Det gælder både for atleter og for de mennesker, som er en del af at sikre optimale betingelser for atleterne, altså trænere og holdledere.

9.24 Hovedkonto 40.94.14 Tilskud til landsdækkende børne- og ungdomsorganisationer

Overholder man krav om regnskabsaflæggelse for de berørte organisationer, og at midlerne anvendes til det formål de er beregnet til?

Svar:
Sorlak, Sukorseq, Avalak og Ili Ili afsender regnskab hvert år efter anmodning om det i IKINs bevillingsskrivelser. I regnskaberne kontrolleres der, om disse udgifter er med i regnskabet, hvilket altid er tilfældet.

9.25 Hovedkonto 40.94.15 Aftalebundne tilskud til kulturområdet

Bliver de bøger der indstilles til Børne- og Ungdomslitteraturpris oversat til andre sprog?

Svar:
Ifølge bestemmelser for Vestnordisk Råds Børne- og Ungdomslitteraturpris har de Vestnordiske landes kulturministerier ansvar for finansiering af oversættelse af landenes indstillede værker til to vestnordiske sprog samt til skandinavisk (dansk, norsk eller svensk). Fra Grønland blev Maja-Lisa Kehlets billedbog: "Kammagiitta! Vil du være min ven?" indstillet til Vestnordisk Råds Børne- og Ungdomslitteraturpris for 2018. Departementet forventer ikke at afholde udgifter til oversættelse af den indstillede bog, da bogen er uden tekst.

9.26 Hovedkonto 40.94.16 Tilskud til lokal Radio- og lokal TV virksomhed

a) *Overholder man krav om regnskabsaflæggelse for de berørte virksomheder?*

Svar:
Ja, i henhold til aftale mellem Nunatsinni Tusagassiuutilerisut Kattuffiat (NTK) og Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke indsender NTK halvårlige rapporteringer til Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke.

b) *Hvilke retningslinjer anvendes?*

Svar:
Bevillingen udmøntes i forskellige tilskudsformer, som NTK som administrator, skal fordele tilskuddet på i henhold til fordelingsreglerne i Selvstyrets bekendtgørelse nr.29 af 13. december 2016 om tilskud til lokale radio- og tv-stationer.

c) *Hvordan ser fordelingen ud for modtagerne af tilskud efter nærværende hovedkonto?*

Svar:
I år blev der uddelt følgende:

Grundtilskud: 998.000 kr.

Produktionstilskud: 499.000 kr.

Kursus: 200.000 kr.

9.27 Hovedkonto 40.94.17 Grønlands Radio - KNR

a) *Hvad gøres der for at øge udsendelser eller egenproduktionen fra den øvrige kyst?*
b) *Hvad skyldes reduktionen af radioavisudsendelserne?*
c) *Hvad er planerne for KNR's online produkter?*
d) *Hvorledes fordeles KNR's nyhedsflader?*
e) *Hvad er muligheden for at landsdækkende radioudsendelse af forhandlingerne i Inatsisartut kan medtages i den Public Service resultatkontrakt der indgås mellem KNR og Naalakkersuisut?*
f) *Hvad er baggrunden for den ændrede tekstanmærkning?*

Samlet svar:
KNR har gennem de sidste to år øget eksterne produktioner fra kysten i samarbejde med lokale Radio- og TV foreninger samt eksterne grønlandske producenter. I henhold til Public Service kontrakten var KNR som minimum i 2017 forpligtet til at indkøbe henholdsvis 70 timer radio og 105 timers TV. KNR etablerede også et samarbejde med enkelte personer, henholdsvis i Aasiaat og senest i Ilulissat om ugentlige leverancer til henholdsvis Qanorooq og Sinerissatsinniit. KNR vil gerne udbygge samarbejdet flere steder på kysten, hvor der ikke er TV-foreninger. KNR vil også gerne udbygge produktion af flere timers radio fra kysten. KNR vil fortsat samarbejde med de eksisterende radio- og TV-foreninger og eksterne producenter i fremtiden.

Reduktionen af radioavisudsendelserne skyldtes, at KNR manglede personale, der kunne udfylde timenyhederne. KNR oplyser, at medarbejderne har været plaget af sygdom med baggrund i stress og de tilbageværende har siden måttet løbe meget stærkere og ofte med det resultat, at de indholdsmæssigt ikke har kunnet leve op til de kvalitetskrav, de selv stiller til sig. Der har været mange gentagelser, fordi de få ressourcer ikke har kunnet bearbejde nyt materiale inden deadline. At alle nyheder også skal oversættes til grønlandsk og dansk, kræver mange ressourcer. KNR's ledelse besluttede at reducere timenyhederne, så de kan leve op til kvalitet, i stedet for kvantitet. En anden stor faktor er også Websiden. Folks medievaner har siden 2014 rykket sig en hel del, eksempelvis havde KNR i 2014, 514.910 brugere og 6,3 mio. sidevisninger. I 2017 havde de i alt over 1 mio. brugere og over 12 mio. sidevisninger. Dette forhold har gjort, at de i dag har en helt anden strategi.

KNR har i dag nogle få online egenproduktioner, hvor de selv har rettigheder til. På TV anvender de KNR YouTube-kanal, hvor alle deres produktioner bliver uploadet. På radiosiden har de SoundCloud, som egentlig ikke er nogen online tjeneste som sådan. Her kan man også høre en del af KNR's egenproduktioner, hvor de selv har rettigheder der til. I forbindelse med indkøb af nyt TV-udstyr i starten af 2018 har de forberedt online produktion på web og SoMe (sociale medier), men pt. har de ikke økonomiske ressourcer til at lave den produktion endnu. De har også planer om at digitalisere hele deres bånd arkiv, både på radio og TV. Opgaven er meget omfattende og det anslås, at der skal 15 årsværk til opgaven. En opgave, som har ligget stille, men som KNR's ledelse og bestyrelse

har igangsat i 2016. De har en medarbejder på radiosiden og 1 på TV-siden. På radiosiden påtænker KNR at producere Podcast, men de skal have gennemført igangværende modernisering af radioteknikken og skal have økonomiske midler til at kunne udbyde evt. podcast og andre on-demand tjenester på web og på mobil.

KNR's radioavis udsendes fra mandag til fredag, kl. 7, 8, 9, 12, 14, 16 og 18 på grønlandsk og dansk og i weekender og helligdage kl.14 og 18. Der udsendes TV nyheder i Qanorooq fra mandag til fredag kl.19-19.20. Om sommeren er der kun 10 minutters Qanorooq i 8 uger, det samme mellem jul og nytår. Der er altid bemanding i websiden fra kl. 8-16 i alle hverdage. På helligdage og i weekender er det radioavisens afviklere, der har webopgaven.

Dette kan søges medtaget i resultatkontrakten. Det skal dog nævnes, at Inatsisartut samlinger sendes live på KNR2 og bliver genudsendt på et senere tidspunkt samme dag. Derudover er det muligt at se og høre Inatsisartut samlinger live på knr.gl samt i Inatsisartuts egen hjemmeside.

Baggrunden for den ændrede tekstanmærkning er, at det anses mest transparent over for offentligheden at der redegøres for akkumulerede henlæggelser i årsrapporterne frem for ved særskilte skriftlige orienteringer til et udvalg.

9.28 Hovedkonto 40.94.18 Katuaq

a) Hvilke andre kulturaktiviteter, end de i budgetbidraget anførte, kunne det tænkes at yde tilskud til?

b) Hvordan vil Naalakkersuisut sikre sig, at Katuaqs arrangementer kan nå ud til hele landet i så stort omfang som muligt?

c) Har der været overvejelser om at yde tilskud til et Kulturhus i Kujalleq?

Svar:
Der ydes støtte til Katuaq uden specielle krav om hvilke kulturaktiviteter tilskuddet skal anvendes til. Katuaq skal medvirke til at eksponere grønlandsk kultur i Grønland og internationalt, ligesom Katuaq skal formidle kulturelt samarbejde mellem Grønland og resten af verden. Katuaq har egen bestyrelse og ledelse, som Naalakkersuisut ikke har instruktionsbeføjelse til og derfor arbejder med et armslængdeprincip. Det er derfor helt op til Katuaq at bestemme hvilke kulturaktiviteter, der måtte afholdes iht. det foroven anførte.

Kommune Kujalleq har indsendt kommunens anlægsønsker ifm. FFL2019 til Departement for Finanser. Kommunen har ønsket en vederlagsfri overdragelse af den såkaldte gamle Elværk i Qaqortoq til brug som Qaqortoqs nye kultur- og klubhus. Projektets stadie beskrives af kommunen værende i idefasen, hvorfor evt. politiske overvejelser hos Naalakkersuisut om tilskud eller lign. endnu ikke er tilvejebragt.

9.29 Hovedkonto 40.94.20 Arctic Winter Games og Island Games

Hvad er mulighederne for at opfylde specialforbundenes ønsker om deltagelse og indflydelse i medlemskabet i Arctic Winter Games?

Svar:
Specialforbund har i dag selv indflydelse på om de ønsker at deltage Arctic Winter Games eller Island Games. Det handler for Grønlands Idrætsforbund om, at specialforbund tager ejerskab til deres deltagelse, således at de bruger de konkurrencer, de deltager i, ambitiøst og målrettet. Omkring 1/5 del af tilskud fra Tips og Lotto og Finansloven til idrætten går til udgifter i forbindelse med deltagelse ved AWG. Derfor er det nu sådan, at specialforbund selv betaler den fulde pris. Hvilket naturligvis betyder, at de får det mere udbetalt i driftstilskud.

9.30 Hovedkonto 40.94.23 Fredning og anden kulturarvsbeskyttelse
Kan Naalakkersuisut oplyse, hvilke konkrete sager eller aktiviteter, der har været dækket over bevillingen i den seneste tid?

Svar:
Fredningsmidlerne på hovedkonto 40.94.23 anvendes ikke alene til restaureringsarbejder, men også til aktiviteter der har med bevaring og forvaltning af de fredede fortidsminder, ligesom aktiviteter relateret til UNESCO verdensarvsområderne også er afregnet over ovenstående hovedkonto.

Bevillingen har hovedsagligt været brugt på nedenstående konkrete projekter i 2018. Det skal hertil bemærkes, at der er flere projekter, der ikke er færdigafregnet for og derfor ikke optræder på listen.

- Bygningsbevaringsworkshop i Qaqortoq (30.000): Workshop for aktører i Sydgrønland omk. forvaltningen af og arbejde med bygningskulturarven (fredede og bevaringsværdige bygninger).
- Museumsberejsning 2018, Østgrønland (61.000): Årets museumsberejsning gik til Tasiilaq, hvor der indsamledes viden om kulturhistoriske lokaliteter og landskaber, samt blev museet besøgt.
- UNESCO-workshop Kujataa (99.000): Rundrejse med site manager, park ranger, landskabsarkitekt og museumsrepræsentanter i Kujataa verdensarvsområdet for at indlede samarbejdet om påkrævet monitorering og udvikling af de kulturhistoriske interesser.
- Restaureringsarbejde (160.000): Restaureringsarbejder blev foretaget ved Qaqortukulooq og Igaliku Kujalleq.
- Nyskiltning Kujataa (150.000): Produktion af ny skilte til verdensarvsområde Kujataa, som pilotprojekt for skiltning af kulturarv I Grønland.
- Nunniffiit (120.000): Udgifter i forbindelse med drift, opdatering og videreudvikling af museets online fortidsmindearkiv.

9.31 Hovedkonto 40.94.27 Oqaasileriffik

Er der planer om at digitalisere retskrivningsordbogen?

Svar:
Sprognævnet og Sprogsekretariatet laver en fælles strategi, som regnes med at blive færdig ved årets udgang. I forbindelse med strategien bliver udarbejdelse af en ordbog indeholdende bestemmelser vedrørende den officielle retskrivning medtaget og udgivet.

Derudover kan det orienteres, at nærværende hovedkonto foreslås forhøjet med kr. 900.000 årligt i FFL2019, til 1 årsværk til udarbejdelse af retskrivningsordbogen, og 1 årsværk til udvidelse af sprogtjenesten.

Ifølge planerne er det tanken at udgive den i bogform, på hjemmeside og som app. Det er også nødvendigt at udgive den i bogform, så den er tilgængelig på skoler og uddannelsesinstitutioner, således den kan anvendes som et værktøj i forbindelse med prøverne.

9.32 Hovedkonto 40.94.28 Projekttilskud til skrevne medier i Grønland

a) *Udvalget savner aktivitetstal for, hvilke aktører der har fået tildelt tilskud og med hvor meget?*

Svar:
Der er ikke udarbejdet aktivitetstal, som viser hvem der har modtaget tilskud, da kriterier, der anvendes ifm. tildeling af tilskud, er § 3 og § 7 i Inatsisartutlov nr. 20 af 28. november 2016 om mediestøtte. Det kan dog påtænkes, at antallet af tilskudsmodtagere kan indsættes i regnskabet for aktivitetstal.

b) *Hvilke kriterier anvendes i forbindelse med tildeling af tilskud?*

Svar:
Ansøgning om tilskud skal være modtaget i tildelingsudvalgets sekretariat senest den 1. maj i det kalenderår hvor projektet påbegyndes. Der skal fremsendes særskilt ansøgning for hvert projekt, der søges støtte til. Ansøgning skal være skriftlig. Til ansøgningen skal der være vedlagt: en detaljeret projektbeskrivelse, budget og finansieringsplan, det ansøgende medies regnskab for det foregående kalenderår, medmindre mediet etableres i ansøgningsåret og angivelse af ansøgers bankkonto.

c) *Er bevillingens størrelse udtryk for mediemarkedets og de skrevne mediers behov eller interesse for midlerne?*

Svar:
Modtagere af tilskud skal til Naalakkersuisut indsende et underskrevet regnskab for tilskuddets anvendelse senest 3 måneder efter projektets gennemførelse. Regnskabet skal være revideret af en statsautoriseret eller registreret revisor, hvis der er modtaget kr. 150.000 eller derover i tilskud. Bevillingen blev sat til 2 mio. kr. i 2016 og nedsat til 1 mio. kr. fra 2017. Beløbet svarende til nedsættelsen blev overført til 40.94.29 Driftstilskud til skrevne medier i Grønland.

9.33 Hovedkonto 40.94.29 Driftstilskud til skrevne medier i Grønland

a) *Har Naalakkersuisut overvejet, at evaluere på projekt-driftstilskudsordningen til skrevne medier i Grønland.*

Svar:
Naalakkersuisut evaluerer lovgivningen løbende. Inatsisartutlov nr. 20 af 28. november 2016 om mediestøtte trådte i kraft pr. 1. januar 2017, og har derfor alene haft 2 års virke. Naalakkersuisut har derfor ikke haft tilstrækkeligt grundlag for at starte en evaluering af disse to støtteordninger.

b) *Har Naalakkersuisut overvejet andre former for medier i relation projekt- driftstilskudsordningen til skrevne medier i Grønland.*

Svar:
Medie projekttilskud blev i sin tid oprettet for at give andre former for medier end de skrevne medier, eksempelvis internetbaserede medier, mulighed for at kunne søge om tilskud, dog ikke som driftstilskud men projekttilskud.

9.34 Hovedkonto 40.95.01 Andre tilskud til kunst og kultur

a) *Hvad er baggrunden for at Grønlands Nationalgalleri for Kunst kun er tildelt midler i et enkelt år?*
b) *Er retningslinjerne for tildeling af tilskud, i henhold til nærværende hovedkonto, ens for alle former for tilskud?*
c) *Er kravet om fast bopæl i Grønland gældende for alle tilskudsformer i nærværende hovedkonto?*
d) *Finder Naalakkersuisut, at der er grund til fast bopælskrav når sproget tales af relativt få, og på den måde fordrer tilknytningsforhold til Grønland?*
e) *Betyder kravet om fast bopæl i Grønland, at eksempelvis de grønlandske studerende i udlandet ikke har mulighed for at få tildelt tilskud efter nærværende hovedkonto?*
f) *Hvilke kontrolfunktioner anvendes i forhold til tildeling af tilskud, og indgår krav om regnskabsaflæggelse i alle tilfælde?*
g) *Hvilke kontrolfunktioner anvendes i forhold til indsendte bilag til refusionssager, dels for at sikre, at bevillingernes anvendelse går til rette formål, og dels for at forebygge misbrug?*
h) *Hvad gør Naalakkersuisut i tilfælde, hvor krav om dokumentation og opfyldelse af kriterier ikke efterleves?*

Samlet svar:
Midler til Grønlands Nationalgalleri for Kunst skal finansiere arbejdsgruppens arbejde med at fremme projektet, hvorfor det blev tildelt én gang.

Der er to regelgrundlag for hovedkonto 40.95.01:Inatsisartutlov nr. 11 af 6. juni 2016 om kunstnerisk virksomhed og Inatsisartutlov nr. 5 af 6. juni 2016 om kultur- og fritidsvirksomhed. Der gives tilskud til kunstnere, kunstnersammenslutning, fællesforeninger, hunde-slædeforening, bladevirksomheder, pladeselskab samt til Naalakkersuisuts kulturprisvinder. Dermed er der ikke én retningslinje til hele kontoens midler. Tilskud til

kunstnere (Selvstyrets Kulturmidler) har retningslinjer såvel som tilskud til musikproduktioner.

Puljerne "Kulturelle Arbejdslegater" og "Filmvirksomhed" er de to, der har krav om fast bopæl i Grønland, mens de andre puljer er til fortrinsvis til herboende kunstnere.

Naalakkersuisut mener, at der er god grund til fast bopælskrav til for eksempel Kulturelle Arbejdslegater, da legaterne udbetales som løn på lige fod med andre lønninger fra Selvstyrets. Naalakkersuisut mener også, at det begrænset beløb bør ikke åbnes op for ansøgere fra udlandet, sådan så borgerne i Grønland kan får mest ud af midlerne til kunst og kultur.

Tilskud fra nærværende konto er fortrinsvis til herboende professionelle kunstnere og til kulturelle aktiviteter i landet. Dog kan alle med relevante aktiviteter søge om tilskud, men det er ikke muligt at få tilskud fra Filmvirksomhed eller fået tildelt arbejdslegater.

Enhver ansøger, der har fået tilskud fra Selvstyrets Kulturmidler, skal aflægge regnskab for projektet. Når der uddeles tilsagnsskrivelser, indgår der altid krav om regnskab aflæggelse. Når tilskuddet er højere end 150.000,00 kr. skal der anvendes registreret revisor.

Hvis tilskud er anvendt til andet end det bevilligede, hvis der er overskud, eller hvis aktiviteten aflyses, så kan midlerne kræves tilbagebetalt. I retningslinjerne gøres det klart, at departementet kan kræve om indsendelse af bilag til brug for kontrol.

Hvis regnskab for tidligere aktiviteter ikke er modtaget og godkendt inden ansøgningsfrist, afvises ny ansøgning.

9.35 Hovedkonto 40.95.05 Grønlands Nationalteater

a) *Findes der en klar fortolkning af vendingen "den grønlandske kultur og traditioner"?*

Svar:
I bemærkningerne til § 8 i Inatsisartutlov nr. 23 af 18. november 2010 om teater på side 18-19 er det nærmere beskrevet, hvad der menes "den grønlandske kultur og traditioner": "Det er for Naalakkersuisut vigtigt, at Grønlands Nationalteaters virksomhed som udgangspunkt skal være baseret på den grønlandske kultur og traditioner. Der lægges herved ikke blot vægt på grønlandsk teaterkultur og teatertraditioner, men på grønlandsk kultur og traditioner generelt. Som et led heri finder Naalakkersuisut det afgørende at fremme grønlandsk teater og scenekunst, herunder også tromme- og maskedans. Med formuleringen "*skal som udgangspunkt være baseret på men også være internationalt orienteret*" er det tilsigtet, at en del af teatrets virksomhed også vil kunne være baseret på andet end grønlandsk kultur og traditioner, herunder være internationalt orienteret. Dette skal ses i lyset af, at Grønlands Nationalteater som landets nationalscene også forudsættes at være et internationalt teater i en globaliseret verden".

b) Hvilke kriterier er der for elevindtag og hvad er skuespilleruddannelsens indhold?

Svar:
Adgangskravet til uddannelsen er, at ansøgeren er fyldt 18 år og har bestået en optagelsesprøve. Afgørelse om optagelse træffes af Grønlands Nationalteater på baggrund af en konkret bedømmelse af ansøgerens talent, evner og færdigheder. Skuespilleruddannelsen består af 4 semestre. Fagbeskrivelserne for de enkelte moduler findes i studieordningen.

9.36 Hovedkonto 40.97.03 Kirken i Grønland

a) Hvad er Naalakkersuisuts tanker om eksempelvis rådgivning og krisehåndtering for kriseramte, krise- og sorgterapi på selvmordslinjer, sjælesorg, inddragelse af kompetencer til sociale initiativer i landet, som en del af kirkens opgaver?

Svar:
Naalakkersuisut er bekendt med, at bispeembedet i februar 2018 har igangsat en anonym sjælesorgstjeneste på internetadressen www.artorsarneq.gl. Her kan både voksne og børn henvende sig og chatte med en præst om ethvert emne med tilknytning til sorg og kriser. I august måned er sjælesorgstjenesten udvidet til også at være en SMS-tjeneste, hvor der tilsvarende anonymt kan skrives ind på 1771. Et hold af præster dækker på skift begge tjenester.

Siden 2015 har Kalaallit Nunaanni Ilagiit (folkekirken) haft området af socialt hjælpearbejde henholdsvis frivilligt kirkeligt arbejde højprioriteret under betegnelsen "Diakoni". Således afsættes internt i folkekirken hvert år ca. kr. 450.000,- til diakonalt arbejde. Der afvikles endvidere interne kurser for medarbejdere og menighedsrepræsentanter, ligesom der i foråret 2017 blev udgivet et centralt idé-katalog til diakonalt arbejde. Langsomt men sikkert stiger antallet af diakonale projekter i folkekirken år for år. Naalakkersuisut mener derfor, at folkekirken allerede yder en stor indsats når det gælder rådgivning, krisehåndtering samt diakonalt arbejde. Dette skal ses i lyset af at disse opgaver kun er en del af præstens arbejdsopgaver.

b) Hvad er der opnået af erfaringer desangående med rejseholdordningen i forbindelse med katastrofen i Nuugaatsiaq?

Svar:
Naalakkersuisut er bekendt med, at folkekirken i forbindelse med katastrofen i Nuugaatsiaq havde aktiveret særligt præsten i Uummannaq og biskoppen. Begge befandt sig i dagene efter i netop Uummannaq og håndterede de fleste evakuerede i samarbejde med præstegældens øvrige medarbejdere. Folkekirken har derudover en udnævnt værnspræst, som kunne have været til stede på et af Arktisk Kommandos fartøjer i området, men som ikke blev aktiveret. Naalakkersuisut er bekendt med, at folkekirken selv har påtalt denne situation over for de relevant værnsprovster.

c) *Hvad er Naalakkersuisuts erfaringer med driften af landets kirkegårde. Udvalget skal som eksempel nævne situationer, hvor selv familiemedlemmer kan være i tvivl om, hvor deres afdøde pårørende er begravet. Hvor kan man få oplysninger om, hvor de enkelte afdøde har sit gravsted?*

Svar:
Naalakkersuisut må henholde sig til, at det følger af Inatsisartutlov nr. 13 af 6. juni 2016 om anmeldelse af fødsler og dødsfald, begravelse og kirkegårde § 22, at der for hver kirkegård skal føres en såkaldt kirkegårdsprotokol. Protokollen skal indeholde oplysninger om samtlige begravelser foretaget på kirkegården med angivelse af begravelsestidspunkt, afdødes fulde navn, stilling fødsels- og dødstidspunkt samt gravnummer. Pårørende burde således let ved henvendelse til menighedsrepræsentationen på stedet kunne få oplyst eksempelvis et gravsted for et familiemedlem. Naalakkersuisut kan derudover oplyse, at det er kommunerne, som anlægger og står for den hovedsagelige vedligeholdelse af kirkegårdene, selv om disse tilhører folkekirken.

9.37 Hovedkonto 40.98.01 Digitaliseringsstyrelsen

For udvalget er det svært at se ud af de forventede aktivitetstal, hvordan og hvor effektivt Styrelsen varetager sine aktiviteter. Det fremgår af Budgetregulativet af 2008 bl.a., at det er væsentligt, at budgetbidraget udgør et solidt grundlag herfor, dvs. at baggrunden og formålet med bevillingen, det forventede udbytte, aktivitet, produktivitet mv. er fyldestgørende beskrevet. Budgetbidraget har et omfangsrigt indhold vedr. formål og beskrivelse af det styrelsen varetager, men information om det forventede udbytte, aktivitet, produktivitet mv. synes til gengæld ikke af være fyldestgørende beskrevet.

a) *Udvalget bemærker, at KANUKOKA er nævnt i budgetbidraget. Hvordan kan det være?*
b) *Har arbejdet med centralisering, effektivisering medført de effekter man har sat sig for?*
c) *Har man søgt at opnå bedst mulig rådgivning omkring centrale systemer?*
d) *Er der gjort det nødvendige for at fremtidssikre systemerne?*
e) *Mener Naalakkersuisut at digitaliseringsstyrelsen har opfyldt dens formål, eller bør man skabe noget andet?*
f) *Hvordan er kompetencerne i styrelsen?*
g) *Hvilke fremtidige planer er der for digitalisering?*
h) *Ensretning af kommunernes IT systemer, m.fl. lader måske meget tilbage at ønske. Udvalget ønsker Naalakkersuisuts kommentarer hertil.*

Samlet svar:
Digitaliseringsstyrelsen oplyser, at digitaliseringsstyrelsen servicerer centraladministrationens medarbejdere med IT-arbejdsstationer, mobiltelefoner, netværk og værktøjer til daglig sagsbehandling af borgere og Naalakkersuisut. Dertil kommer drift af borgerportaler i kommuner og visse selvstyreenheder.

Siden 2015 er antallet af brugere, der er tilknyttet Centraladministrationen, direkte eller indirekte steget til det dobbelte: 1.500.

Supportorganisationen er hjemtaget og udgør til betjening af 1.500 brugere 7 personer. Servicekataloget, som indeholder Service Level Agreement, overholdes i 90 % af sagerne og resultaterne opgøres og bliver offentliggjort månedligt. Der bliver dagligt behandlet ca. 100 sager dagligt i supporten.

Antallet af servere, der betjener de centrale systemer, er vokset med 33 % siden 2016 og denne vækst vil fortsætte de kommende år. Systemerne er tilsvarende vokset med nye centrale og ressource krævende systemer, f.eks. Prisme og Grunddata.

Supplerende aktivitetstal

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
It-supportsager	9.834	10.627	11.500	12.000	12.000	12.000
F2-supportsager	1.341	1.739	2.500	3.000	3.000	3.000
Automatiserede support sager			200	1400	1500	1600
Unikke brugere på Sullissivik*	131.000	152.000	175.000	200.000	230.000	250.000

**Unikke brugere*
En unik bruger tæller maksimalt som én bruger per dag. Hvis en computer anvendes flere gange på samme dag til at tilgå sullissivik.gl, tæller det kun som én unik bruger.

I 2016 udflyttede kommunerne KANUKOKA og udvikling af den fælles Borgerportal Sullissivik blev overført til Digitaliseringsstyrelsen. At der stadig står KANUKOKA er en fejl, der burde reelt stå "kommunerne".

Licens og kontraktstyringen i Digitaliseringsstyrelsen bliver årligt revideret og tilpasset de krav, der er fra Selvstyret. Digitaliseringsstyrelsen har gennemført en række arkitektoniske forbedringer og besparelser, f.eks. SQL hotel, hvor flere systemer bor under samme licens fra Microsoft.

Ved implementering af få typer af PC arbejdspladser kan antallet af medarbejdere i supporten holdes på det nuværende antal. Supporten har dog udvidet sit arbejdsområde med en række opgaver, herunder NEMID for arbejdsgivere og senest uddannelse af kommunernes medarbejdere i betjening af borgere i NEMID.

Der er stadig plads til forbedring, da vi kan se, at der udføres en del IT projekter i de enkelte departementer. Derfor udføres der også en IT-omkostningsanalyse for at skabe overblik over situationen. Flere af disse projekter udføres uden koordinering med digitaliseringsstyrelsen.

Som led i digitaliseringsstrategien udvikles Fælles Offentlig Digital Strategi (FODA), der vil stille krav til en håndfuld grundelementer, som skal benyttes i IT-projekter som f.eks. Offentlig Digital Post, NemID, NemKonto, Grunddata m.fl. Dertil kommer, at FODA fastlægger principper til brug i projekter således IT-Projekterne kan stille mere ensartede krav til leverandørerne. Det kan være

principper som at benytte åben standarder og sikre, at data kan udveksles med andre systemer, således automatisering bliver lettere i fremtiden.

I samarbejde med TeleGreenland har Digitaliseringsstyrelsen foretaget omlægning af samtlige centrale systemer fra en ældre teknologi til en ny fremtidssikret. Omlægning har pågået siden 2016 og forventes afsluttet i 2018. Desuden er Netværket blevet om-lagt til et nyt og hurtigere. Det trådløse Netværk vil i løbet af 2019 blive ændret væsentligt, så det bliver mere brugervenligt, dog uden at slække sikkerheden.

Der bliver løbende foretaget versionsopgraderinger af de centrale systemer, herunder F2, Office produkter samt styresystemer til brugernes pc. En del af disse ændres efter konsultation med eksperter fra forskellige leverandører, dog har Digitaliseringsstyrelsen bevist sparet på eksterne konsulenter. De centrale systemer, der er Digitaliseringsstyrelsens ansvar, bliver løbende opdateret med nye versioner, herunder Microsoft systemer og F2.

Med de arkitektoniske tiltag, som er blevet foretaget i 2018 i samarbejde med Tele Greenland, er der lagt et stærkt fundament til de centrale systemer i de næste år.

Digitaliseringsstyrelsen bliver ikke altid involveret i udvikling af fagsystemer i departementerne, men udviklingen af FODA samt udarbejdelse af risikovurderinger (efter ISO27001 principperne, som er endnu et initiativ i strategien) vil synliggøre nødvendigheden og opbygge tilstrækkelige beredskaber for at sikre systemerne.

Digitaliseringsstyrelsens formål syntes opfyldt og det tværorganisatoriske samarbejde mellem styrelsen og Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke omkring den digitale folkeskole er det godt eksempel. Digitaliseringsstyrelsens formål opnås bl.a. gennem den netop godkendte digitaliseringsstrategi. Kompetencerne i Digitaliseringsstyrelsen er afstemt i forhold til de kendte opgaver og Strategien, dog vil det fortsat være nødvendigt at trække på eksterne konsulenter med specielle kompetencer.

Der er mange forskelligartede tiltag, som er beskrevet i "Det digitale samfund", som er strategien for Digitalisering i perioden 2018 – 2021.

Med tiltagene omkring etablering af en fællesoffentlig IT-organisation til håndtering af det fællesoffentlige ERP system samt andre fællesoffentlige IT-systemer er netop målrettede denne ensretning.

Der henvises i øvrigt til §46a i dagsorden punkt 192 på EM18, "Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2018 om ændring af Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber".

9.38 Hovedkonto 40.98.02 Implementeringen af den nationale Digitaliseringsstrategi

Naalakkersuisut har oplistet 6 temaer til digitaliseringsstrategien.

a) *Hvilke konkrete strategier giver disse 6 temaer?*
b) *Strategi går normalt ud på at anvise, hvordan man ønsker at nå frem til angivne mål, med udgangspunkt i en given situation. Udvalget ønsker at få oplyst nærmere, hvad det er man vil opnå med strategierne, og hvilke forudsætninger man har anlagt, og endelig hvad er tidsplanerne for disse strategier?*
c) *Det fremgår af budgetbidraget, at initiativerne skal give mærkbare resultater og være selvfinansierende. Hvilke mærkbare resultater, er det der ønskes, og hvad betyder det konkret, at initiativerne skal være selvfinansierende?*
d) *Den fællesoffentlige IT styregruppe og departementschefgruppen nævnes i relation til implementering og prioritering af strategiens initiativer. Når opgaverne under nærværende hovedkonto er så vigtige for driften af Selvstyret og andre offentlige institutioner, hvorfor er Digitaliseringsstyrelsen ikke placeret under Naalakkersuisoq for Finanser eksempelvis under ASA?*
e) *Det fremgår af budgetbidraget, at der rapporteres årligt om fremdriften til Naalakkersuisut og Finans- og Skatteudvalget. Udvalget skal gøre opmærksom på, at udvalget ikke har mod-taget nogen orienteringssag vedr. nærværende hovedkonto. Hvad kan det skyldes?*
f) *Udvalget ønsker at få oplyst produktportefølje opdatering, cyberangrebssikring, fleksibilitet og kompetenceforudsætninger for det hold, der skal implementere, herunder dem der udarbejder strategien og endelig, hvilke forsikringer der er digitalt?*
g) *Hvilke samarbejder er der med PET om digitaliseringsstrategi af sikkerhedsgrunde?*
h) *Teknologisk udvikling bevæger sig med rivende hast, opdatering af porteføljer af produkter m.fl. er rigtigt interessante – vi forældes næsten lige så hurtigt som vi skriver startegierne. Udvalget ønsker Naalakkersuisuts kommentarer hertil.*

Svar: Digitaliseringsstyrelsen oplyser, at Digitaliseringsstrategien, som beskriver de 6 temaer, kan downloades på:

https://digitalimik.gl/~/media/Digitaliseringsstyrelsen/Materiale%202018/Digitaliseringsstrategi%20DK%20web.pdf

https://digitalimik.gl/~/media/Digitaliseringsstyrelsen/Materiale%202018/Digitaliseringsstrategi%20KAL%20web.pdf

Digitaliseringsstyrelsen har prioriteret en dialog- og inkluderende proces i udarbejdelsen af strategien. Inddragelse og dialog med interessenter sikrer en gensidig større forståelse og dermed lettere forankring af strategien.

Der blev sendt mail ud til 39 interessenter, hvor der er blevet bedt om input til strategien. Det har resulteret i møder eller feedback på mail. Der er i udarbejdelsen forholdt sig til koalitionsaftalen, der var gældende frem til udskrivelse af valget i 2018 og blev efterfølgende tilrettet aftalen fra maj 2018.

Dertil kommer, at strategien har taget udgangspunkt i OECD's 12 principper for offentlig digitalisering og FNs Sustainable Development Goals.

Flest mulige af de opstillede initiativer søges opnået inden for rammerne af bevillingerne i finansloven og overslagsårene frem til 2021. Initiativer som mest giver værdi inden for ét område forventes finansieret inden for egne rammer. Overordnet tidsplan for projekterne er under udarbejdelse og forelægges FOIS for godkendelse og prioritering på FOIS møde i december 2018.

Det ønskes, at resultaterne enten fører til bedre borgerservice, sagsbehandling, automatisering og/eller besparelser. Det ønskes, at initiativerne medfører positive resultater, som giver besparelser i driften, hvilket på sigt gør initiativerne selvfinansierende hvor det er muligt. I nogle initiativer kan gevinsterne være for diffuse til at identificere eller realisere specifikke besparelser.

I ressortfordelingen har der ikke været anledning til at ændre Digitaliseringsstyrelsens placering. Projekter under hovedkonto bliver netop prioriteret tværorganisatorisk gen-nem FOIS.

Selvstyret er beskyttet af firewalls, antivirus på computere, sikring af mails mod virus, spam og phishing foretages centralt således både ind- og udgående mails scannes. Alle computere opdateres med de nyeste versioner efter det er sikret, at selvstyrets værktøjer er kompatible med de nye versioner.

Der har ikke været samarbejde med PET om udvikling af digitaliseringsstrategien, men tema 2 omkring sikkerhed og privatliv lægger op til der etableres et øget samarbejde med PET samt etablere et lovgrundlag for øget samarbejde med Center For CyberSik-kerhed (CFCS).

Upåagtet, at udviklingen bevæger sig hastigt, er det nødvendigt at have en strategi som udgangspunkt for hvilken retning Naalakkersuisut ønsker, at digitaliseringen tager. Når ændringer i forudsætningerne medfører et nødvendigt retningsskifte, kan det håndteres ved en behandling i Naalakkersuisut og medfører dette en større ændring i strategien må den nødvendigvis tilrettes eller ændres for at afspejle dette.

10. Aktivitetsområde 50 - 51 Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug

10.1 Hovedkonto 51.01.01 Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Fiskeriet anses som det vigtigste erhverv, og man bør undgå nedprioritering af fangstområdet. Udvalgets holdning er derfor, at Naalakkersuisoq området for fiskeri, fangst og landbrug bør have den normering, der sikrer den nødvendige og tilstrækkelige medarbejderstab, der er brug for. Det gælder ikke alene antallet af personale, men også de nødvendige kompetencer.

a) *Hvordan sikrer Naalakkersuisut sig, at der er det personale og de kompetencer der kræves for at løfte Naalakkersuisutområdets opgaver?*

Svar:
Naalakkersuisut tiltrækker og fastholder ud fra de givne rammer medarbejdere med de rette og nødvendige kompetencer. Samtidig tiltrækker Naalakkersuisut løbende elever fra forskellige uddannelser i Grønland til dette vigtige område, blandt andet i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og ved at deltage i forskellige arrangementer herunder job- og uddannelsesmesser. Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har i øjeblikket 3 elever under uddannelse og derudover har GFLK, 3 medarbejdere under videreuddannelse til fiskerikontrollører.

b) *Hvordan sikrer Naalakkersuisut sig, at sagsbehandlingen ikke bliver personafhængig eksempelvis ved sygdom eller anden tjenestelig fravær?*

Svar:
Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug tilstræber at alle opgaver i administrationen kan løses af flere medarbejdere, således at sagsbehandlingen ikke bliver personafhængig.

c) *Hvordan sikrer Naalakkersuisut sig, at viden ikke bliver personafhængig, men at den deles?*

Svar:
De fleste større opgaver i Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug bliver løst af en gruppe af medarbejdere, som løbende har faglige diskussioner og deler viden. Med hensyn til specifikke driftsopgaver bliver det oftest løst af mindre teams, som ligeledes deler viden.

d) *Hvorledes sikrer Naalakkersuisut sig, at der er det nødvendige samarbejde med erhvervet?*

Svar:
Naalakkersuisut afholder løbende møder med erhvervet på departementets forskellige områder.

10.2 Hovedkonto 50.01.09 Kontingenter

a) *Kan Naalakkersuisut nævne særlige opmærksomhedspunkter i forhold til NAFO og eksempelvis fiskekvoter?*

Svar:
NAFO er den nordatlantiske fiskeriorganisation, og den videnskabelige rådgivning på Grønlands fiskearter i Vestgrønland, herunder reje- og hellefiskerådgivning, kommer fra NAFO.

b) *Kan Naalakkersuisut nævne særlige opmærksomhedspunkter i forhold til NAMMCO og eksempelvis lokalbefolkningens behov for narhvalskvoter i vestgrønland henholdsvis yderdistrikterne sat op imod bæredygtig udnyttelselse?*

Svar:

NAMMCO har netop færdiggjort en global gennemgang af status for alle hvid- og narhvalbestande, herunder underbestande som berører fangsten i Grønland. Rapporten konkluderer for hvidhvalernes vedkommende 1 bestand i Vestgrønland som er på kategori 3 "mindst bekymring" og 1 bestand der vurderes at være "udryddet". Antallet af observationer af hvidhvaler i Østgrønland er for få og små til at disse kan kategoriseres som en eller dele af en bestand.

Hvad angår narhvaler, så er 2 bestande i kategori 1 "mest bekymring", 1 bestand i kategori 2 "moderat bekymring" samt 5 bestande i kategori 3 "mindst bekymring".

Generelt er der derfor grund til forsigtighed med kvotestørrelser, dels for at fastholde den positive udvikling med kategori 3-bestandene, så disse ikke vender tilbage til værre situation, samt endnu større arbejde der skal ske med dem som er i kategori 1 og 2 for ikke at forværre eller give årsag til at andre bestande forsvinder fra områder.

Både NAMMCO og Fælleskommissionen om hvid- og narhvaler for Grønland og Canada JCNB har rådgivet, og som Naalakkersuisut følger, at der for begge arters vedkommende fastsættes en kvote der giver sandsynlighed for 70 % stigning i bestandene.

10.3 Hovedkonto 50.01.17 Fiskeriaftaler med EU

Har Naalakkersuisut foretaget beregninger på mulige økonomiske fordele ved selv at udnytte EU's fiskerirettigheder i henhold til protokollen?

Svar:
Naalakkersuisut skal gøre opmærksom på at Grønlands partnerskab med EU består af et aftalekompleks som i dag består af 2 dele:
1) Partnerskabsaftalen (Qajaq aftalen)
2) Fiskeripartnerskabsaftalen

Værdien af aftalerne skal betragtes samlet. Det totale beløb som Grønland modtager gennem de 2 aftaler skal indgå i vurderingen af det mest samfundsøkonomiske, set i forhold til at sælge fiskekvoterne til EU eller fiske og producere selv. Aftalerne er uafhængige, men alligevel knyttet til hinanden. Der bliver løbende foretaget beregninger og analyser i forbindelse med forhandlingerne.

10.4 Hovedkonto 50.01.20 Fiskeri og fangst

Udvalget ønsker at få oplysninger om konkrete projekter, der er afviklet de sidste 5 år, under nærværende hovedkonto.

Svar:
Der har været afholdt udgifter til en lang række forskellige projekter de seneste 5 år, herunder laksekampagne, torskeforvaltningsplaner, hvalseminar, informationskampagne om fugle, redegørelse om fiskeri i Østgrønland,

isbjørnemøder, makrelseminar, informationskampagne om sælskind, moskustælling, Festival Mamartut, hellefiskeseminiar m.fl.

10.5 Hovedkonto 51.01.04 Genetableringsstøtte

a) *Er der i ordningerne jf. nærværende hovedkonto krav til modtagerne om obligatorisk forsikringstegning?*

Svar:
Nej, Hovedkonto 51.01.04 Genetableringsstøtte har ikke krav om obligatorisk forsikringstegning.

b) *Udvalget ønsker at få oplyst de nærmere regler om ansøgninger, betingelse for tilskud, beregning af størrelse og udbetaling af tilskud.*

Svar:
Genetableringsstøtteordningen skal hjælpe fiskere, fangere eller landbrugere der er ramt af sygdom, klimatisk betingede vanskeligheder eller andre erhvervsmæssige vanskeligheder. Ansøgeren vedlægger dokumentation om sin økonomiske situation samt dokumentation for de erhvervsmæssige vanskeligheder. I praksis vil ansøgerne i reglen være fiskere, fangere og landbrugere som har mistet redskaber eller har motorskade på sin jolle, og samtidig dokumenterer en svær økonomisk situation. Ansøgerne modtager så en støtte på mindst 2.000 kr. og højst 25.000 kr. til eksempelvis køb af nye fiskeredskaber. Ansøgningerne behandles løbende og indkommer hele kalenderåret.

c) *Har Naalakkersuisut foretaget niveaudelt indhandlingsklassificering af de enkelte fiskere og fangere, som viser indtjeningen hos modtagerne af støtte, i henhold til nærværende hovedkonto?*

Svar:
Nej, da ansøgninger modtages og behandles løbende, er der ingen niveauinddeling af ansøgere, men til ansøgningen vedlægges økonomiske forhold.

d) *Er udbetaling af støtte indkomstafhængig, og har Naalakkersuisut en indkomstfordelt oversigt over udbetalingerne?*

Svar:
Tildelingen sker efter en samlede skøn i overensstemmelse med Landtingslov nr.3 af 21 maj 2004 om genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssigt landbrug, hvor den økonomiske situation indgår, ansøgeren vedlægger derfor indkomstoplysninger.

e) *Hvad ligger der til grund for de i budgetbidraget angivne minimums- og maksimumsbeløb pr. ansøgning?*

Svar:

Niveauet på mellem 2000 kr. og 25.000 kr. har været gældende siden genetableringsstøtteloven vedtagelse i 2004, men Naalakkersuisut kan i særlige tilfælde bevilge beløb uden for denne ramme.

f) Hvornår blev de angivne minimums- og maksimumsbeløb ændret sidst?

Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 10.5 e.

g) Har Naalakkersuisut overvejes om disse beløb kunne være højere?

Svar:
Det er Naalakkersuisuts vurdering at det maksimale støttebeløb i dag på i alt 25.000 kr. per ansøger, fremadrettet kan være højere, da fiskeredskaber, påhængsmotorer o.s.v., koster mere i dag, end da loven blev vedtaget i 2004.

h) Hvordan har Naalakkersuisut sikret sig at ordningerne under nærværende hovedkonto ikke anvendes til drift?

Svar:
I forbindelse med ansøgningen medsendes tilbud fra leverandør på ansøgte redskab, eksempelvis en påhængsmotor eller fiskeredskaber. Hvis ansøgningen bliver godkendt udbetales tilskuddet direkte til leverandøren. Hermed sikres at midlerne ikke anvendes til andre formål.

i) Hvilke erfaringer har Naalakkersuisut med ordningens anvendelse i forbindelse med sygdom?

Svar:
Erfaringen er at meget få ansøgere angiver sygdom som årsag til støtteansøgningen. Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 10.5 b

j) Hvordan er fordelingen af den udbetalte støtte i de sidste par år for fartøjer under 6 m henholdsvis over 6 m.

Svar:
Der bevilges ikke støtte fra genetableringsstøtteordningen til fartøjer.

<u>10.6 Hovedkonto 51.01.05 Grønlands Fiskerilicenskontrol og Jagtbetjentordning</u>

a) Hvordan hænger stigende lønudgifter sammen med faldende antal medarbejdere?

Svar:
Grønlands Fiskerilicenskontrol anvender løbende timelønnede medhjælpere til forskellige opgaver, ikke mindst fordi kontrollen på nuværende tidspunkt er i gang med et generationsskifte som følge af at en række medarbejdere går på pension i de kommende år. Der er således en række ubesatte stillinger på nuværende tidspunkt. Grønlands Fiskerilicenskontrol forsøger derfor, at

rekruttere nye aspiranter til kontrollen. Der er derfor betydelig usikkerhed om personaleforbruget samt lønudgifter de kommende år.

b) *Er der risiko for mangelfuld borgerbetjening i relation til evt. sagsbehandlingssager, når der kun er to chefer?*

Svar:
GFLKs sagsbehandlingsområder er voksende og i forbindelse med implementeringen af den nye kontrolstruktur vil der også blive lagt op til administrative ændringer i GFLK, herunder ledelsesstruktur.

c) *Der er anført to chefer og 54 medarbejdere. Er der i den forbindelse risiko for et for stort kontrolspænd mellem chefer og øvrige ansatte?*

Svar: Der henvises til besvarelsen af 10.6 b

d) *Er det Naalakkersuisuts vurdering, at der er afsat tilstrækkelige ressourcer til varetagelse af de vigtige kontrolopgaver?*

Svar:
Siden 2017 har Naalakkersuisut arbejdet på strukturen på kontrolområdet, og i forbindelse med dette videre arbejde vil Naalakkersuisut løbende vurdere behovet for ressourcer.

10.7 Hovedkonto 51.01.07 Konsulenttjeneste for fiskere og fangere

a) *Har Naalakkersuisut planer for decentralisering af konsulenttjenesten ud til hver region, og på den måde gøre den nemmere tilgængelig for brugerne?*

Svar:
Konsulenttjenesten for fiskere og fangere blev i 2017 overflyttet fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug til KNAPK gennem en resultatkontrakt. Den bedste geografiske placering af rådgivningstjenesten er en vurdering KNAPK foretager.

b) *Er det kun for overslagsårene der indføres delvis brugerbetaling?*

Svar:
I hvilken grad der skal være brugerbetaling fremadrettet er et emne der skal vurderes i forbindelse med den løbende evaluering af ordningen.

c) *Hvilke resultater er opnået i fht. brugerne siden flytningen fra KNAPK til Departementet, og vil Naalakkersuisut genvurdere flytningen af konsulenttjenesten?*

Svar:
Der henvises til besvarelse af 10.7 a.

10.8 Hovedkonto 51.02.02 Salg af fiskerirettigheder

Er der opnået bedre afklaring omkring Brexits konsekvens for nærværende hovedkonto og grønlandsk fiskeri generelt?

Svar:
Grønland har en fiskeripartnerskabsaftale med EU, og den nuværende fiskeriprotokol udløber i udgangen af 2020. Hvert år aftaler Grønland og EU, hvor store fiskekvoter EU har adgang til i Grønland i det efterfølgende år. Derefter fordeler EU disse fiskekvoter internt blandt EU's medlemslande. Når Storbritannien forlader EU, er det uvist hvordan det vil påvirke EU's fremtidige interne fordeling af fiskekvoter. I udgangspunktet er det vurderingen at nærværende indtægtsbevilling ikke bliver påvirket af Storbritanniens exit fra EU i denne aftaleperiode.

Det er forventningen at forhandlinger mellem Grønland og EU om en ny fiskeriaftale, som skal være gældende når den nuværende aftale udløber, påbegyndes i 2019. Storbritanniens exit fra EU vil få stor betydning for Grønland gennem flere internationale fiskeriaftaler og forhandlinger, ikke mindst fordi Storbritannien vil være en ny kyststat til en række fiskearter. I hvilken grad Brexit kan påvirke Grønlands eksport af fiskeprodukter til Storbritannien kan endnu ikke vurderes.

10.9 Hovedkonto 51.03.02 Finansieringsstøtte til landbrugserhvervet

a) *Er der foretaget analyse af mulighederne for et bedre samarbejde med detailhandelen vedr. distribuering af landbrugsvarer?*

Svar:
Naalakkersuisut har ikke foretaget en særlig analyse i forhold til samarbejde med detailhandlen omkring distribuering af landbrugsvarer. Som det fremgår af koalitionsaftalen, er det Naalakkersuisuts målsætning at øge selvforsyningen på fødevareområdet. Til at understøtte denne udvikling er Naalakkersuisut ved at få udarbejdet en sektorplan på landbrugsområdet. Naalakkersuisut vil støtte initiativer, der kan på passende vis fremme selvforsyningen.

b) *Hvilke muligheder har Naalakkersuisut for at deltage sammen med branchen for fremme et sådant samarbejde?*

Svar:
Der henvises til besvarelse af spørgsmål 10.9 a.

10.10 Hovedkonto 51.03.03 Udviklingsstøtte, landbrug

Udvalget savner aktivitetstal der kan vise, hvad midlerne er anvendt til, og hvilken fremdrift der er af de opgaver der varetages under nærværende hovedkonto?

Svar:
Se vedlagte resultatkontrakt.

10.11 Hovedkonto 51.07.40 Rente- og afdragsfrie udlån

a) *Udvalget savner aktivitetstal der kan fremvise, hvordan tallene for nettoudgifterne er opnået?*

Svar:
Nærværende hovedkonto berører forskellige støtteordninger på ESU- området i forhold til Fiskeri, Fangst og Landbrug.

En række af de regler og ordninger som gælder på ESU- området berører lån udstedt efter nye regler samt lån udstedt efter gamle regler og betingelser. Det betyder i praksis, at de enkelte Hovedkonti på ESU- området indeholder en række forskellige lån, tilskud og betingelser som kan være svære at adskille. Administrationen af denne række af forskellige støtteordninger er samlet på relativt få hovedkonti, for at gøre det simpelt og fleksibelt.

Naalakkersuisut arbejder i dag på at samle lovgivningen på hele støtteområdet for at gøre det mere gennemsigtigt, det vil dog ikke ændre på at den række lån- og tilskud som er udbetalt efter de gamle ordningerne skal administreres efter de gamle betingelser. I denne forbindelse vil det indgå i vurdering, hvorvidt der skal ske en anden opdeling af de enkelte områder på den enkelte Hovedkonti på Finansloven.

b) *Hvor mange rente- og afdragsfrie lån er der tale om, og hvor store lånebeløb er tale om?*

Svar: I 2017 er der udstedt i alt 49 rente- og afdragsfrie lån. Beløbene varierer fra 5.658 til 1.652.300 kr. pr. lån. De rente- og afdragsfrie udlån er bevilliget til både fiskere, fangere og landbrugere.

c) *Hvordan hænger tilskud til anskaffelse af erhvervsjoller sammen med en ordning om rente- og afdragsfrie lån?*

Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 10.11 a, samt 10.11 f.

d) *Er det hensigtsmæssigt at kalde tilskud for lån, hvis tilskud bevilges over nærværende hovedkonto?*

Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 10.11 a, samt 10.11 f.

e) *Udvalget efterlyser udskillelse af direkte tilskud i henhold til nærværende hovedkonto, som en selvstændig oplysning eller aktivitetstal med oplysning om antal og størrelsen af tilskud.*

Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 10.11 b.

f) *Hvad er kriterierne for anskaffelse med tilskud på 75% og 84% på erhvervsjoller? Er der andre end de geografiske kriterier? Godkender man ukritisk ansøgningerne? Hvilke fartøjer er der tale om? Er motor medregnet her?*

Svar:
Ordningen med tilskud til erhvervsjoller, bliver administrativt oprettet som et rente- og afdragsfrit lån, da tilskuddet kommer med en række betingelser, herunder forsikringspligt og at erhvervsjollen ikke må afhændes indenfor 6 år. Ansøgerne skal være registreret som erhvervsfisker eller erhvervsfanger, 2 år forud for ansøgningen. Som det fremgår af loven ydes der tilskud til anskaffelse af en nybygget jolle med motor og sikkerhedsudstyr på højst 19 fod. Fremgangsmåden er, at der 3 måneder inde i finansåret bliver lavet en samlet prioritering af ansøgningerne på baggrund af de hensyn der fremgår af Inatsisartutlov nr.13 af 3 december 2012 om erhvervsfremme af fiskeri og fangst.

Hovedkontoen bliver administreret i forhold til indkomne ansøgninger de enkelte år, såfremt der ikke er ansøgninger til bestemte ordninger, kan midler på andre områder indenfor støtteordningerne.

g) *Har Naalakkersuisut vilje til at støtte op om indenlandsk jolleproduktion i forhold til nærværende hovedkonto?*

Svar:
I forhold til nærværende Hovedkonto er det Naalakkersuisuts politik at fiskeren eller fangeren selv vurderer hvilken jolletype der bedst egner sig til formålet.

h) *Tages der højde for jollefiskernes indtjening i forbindelse med sagsbehandling af tilskudssager?*

Svar:
Ja, ansøgerens økonomiske forhold indgår i den samlede vurdering.

i) *Hvordan ser indkomstforholdene ud for de fiskere der tildeles tilskud efter nærværende hovedkonto i de forskellige regioner?*

Svar:
Naalakkersuisut har ikke en opdeling af ansøgernes indkomstforhold fordelt på regioner på nuværende tidspunkt.

j) *Ydes der rådgivning til dem der vil anskaffe sig nyt udstyr efter nærværende hovedkonto, herunder rådgivning om jolleindkøb og businesscases?*

Svar:
Ansøgerne bliver oftest rådgivet af erhvervskonsulenten i ansøgerens kommune eller af KNAPK.

k) *Hvordan sker finansieringen af indfrielse af lån i sager om rente- og afdragsfrie lån efter nærværende hovedkonto?*

Svar:

Det er Naalakkersuisuts erfaring at modtagere af tilskud formår at indbetale ansøgerens andel på 16 % eller 25%, men Naalakkersuisut har ikke viden om hvilke finansieringskilder der anvendes i denne sammenhæng.

l) Hvor mange lån indfries ved låntagers direkte indbetaling og ikke med andre lån eller med andre tilskud?

Svar:
I forhold til indbetaling af ansøgerens andel på enten 16 % eller 25 %, så er praksis at modtageren af støtte har 3 måneder efter at have modtaget støttetilsagn, til at indbetale andelen.

m) Hvor mange og hvilke indenlandske banker benyttes, og hvilke andre finansieringsinstitutioner ser Naalakkersuisut som en mulighed?

Svar:
Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 10.11 k.

n) Udvalget ønsker at få oplyst de nærmere regler om ansøgninger, betingelse for tilskud, beregning af størrelse og udbetaling af tilskud.

Svar:
Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 10.11 f.

o) Har Naalakkersuisut overvejet mulig overdragelse af opgaverne i henhold til formålskonto 51.07 ud til kommunerne, evt. ved resultatkontrakter med Selvstyret?

Svar:
Naalakkersuisut har ikke på nuværende tidspunkt nogen planer om at overdrage de nævnte støtteordninger til kommunerne.

p) Er stigningen imellem R2017 og FL 2018 en tilfældighed?

Svar:
Det er ikke muligt at sammenligne R2017 med FL 2018, idet den ene er et realiseret forbrug, og den anden er en bevilling. Forbruget på nærværende hovedkonto afhænger direkte af antallet af indkomne ansøgninger, og varierer derfor fra år til år.

11. Aktivitetsområde 62-64, Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi

11.1 Hovedkonto 62.30.01 Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, administration

a) Udvalget bemærker at der er en del lovgivning som indgår i Forbruger- og Konkurrencestyrelsens arbejdsområde. Udvalget konstaterer samtidig, at der forventes en svag nedgang i bevillingerne, men ikke i

aktivitetstallene. Betyder det, at Naalakkersuisut ikke anser, at der er behov for opnormering af personalet eller kompetencerne?

Svar:
Forbruger- og Konkurrencestyrelsens bevilling på hovedkonto 62.30.01 reduceres i 2019 med 110.000 kr. som følge af de almindelige administrative besparelser i Centraladministrationen.

b) *Hvad indebærer eksempelvis styrelsens administration af landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation, herunder socialankenævnet? Er der behov for tilførelse af yderligere kompetencer på disse områder? Hvilke erfaringer er der opnået her?*

Svar:
Forbruger- og Konkurrencestyrelsens delvise administration af landstingforordning om socialvæsenets styrelse og organisation indebærer, at styrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af Det Sociale Ankenævn.

Ankenævnet har de senere år arbejdet med at nedbringe sagsbehandlingstiden. Dette er sket igennem en målrettet indsats med at få afsluttet ældre sager samt en effektivisering af processerne i forbindelse med klagebehandlingen. Effektiviseringerne er blandt andet sket ved vedtagelsen af ændringen af landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation i 2017.

Ankenævnet modtog i 2017 fortsat flere sager end der blev afsluttet. Dette har betydet en stigning i sagsbehandlingstiden. Umiddelbart ser det ud til, at kurven kan blive knækket i 2018, hvor ændringen af forordningen er trådt i kraft.

Naalakkersuisut vurderer derfor ikke på nuværende tidspunkt, at der er behov for tilførsel af yderligere midler til hovedkontoen. Naalakkersuisut vil i forbindelse med fremsættelse af FFL2020 vurdere, om der er behov for at opretholde den forhøjede bevilling til Det Sociale Ankenævn.

11.2 Hovedkonto 64.01.01 Departementet for Erhverv og Energi

a) *Hvad er baggrunden for at departementet varetager myndighedsbehandling indenfor kulbrinteområdet i forbindelse med ansøgninger om forundersøgelses-, efterforsknings- og udnyttelsestilladelser m.m.?*

Svar:
Som følge af valget i april 2018 har Formanden for Naalakkersuisut fordelt ressortområder således at kulbrinteområdet henhører under Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi. Dette svarer til international praksis hvor kulbrinteområdet typisk er en del af energiforvaltningen.

b) *Hvad vil det betyde for one-door princippet, at der er sket brud på den ressortændring der sikrede one-door princippet?*

Svar:

Det vil blive sikret som tidligere at industriens indgang til myndighedsforvaltningen herunder licenstildelingen, miljøregulering, og andre myndighedsgodkendelser m.m. vil leve op til one-door princippet.

11.3 Hovedkonto 64.01.05 Erhvervsudvikling i bygder og yderdistrikter

a) *Udvalget savner aktivitetstal til nærværende hovedkonto.*

Svar:
Der vil blive søgt indarbejdet en tabel med aktivitetstal.

b) *I hvor stort omfang tilbydes der iværksætterhjælp i bygderne og yderdistrikterne?*

Svar:
Greenland Business har støtteordninger til iværksættere i bygder og yderdistrikter. Det er en vigtig del af Greenland Business' arbejde, at videreformidle alle støtteordninger til bygder og yderdistrikter. I 2017 var Greenland Business på besøg i 13 af de 18 byer og har ligeledes 2018 rejst meget rundt i kysten.

Derudover har Naalakkersuisut støtteordningen SIUA INUvation, der rådgiver og hjælper borgere at realisere deres ideer og hjælper eksisterende virksomheder til at videreudvikle sig. Denne støtteordning kalder vi inkubator-ordningen. En del af deres projekter er at oprette kooperativer mellem iværksættere i bygder og yderdistrikter. Her rådgives der for at borgere samarbejder med hinanden om projekterne.

Den omtalte pulje bidrager til at der afholdes iværksættere og erhvervsseminarer i yderdistrikter.

c) *Hvad gør Naalakkersuisut for, at gode erfaringer med erhvervsudviklingsprojekter fra andre steder i Grønland udnyttes bedst muligt i bygder og yderdistrikter?*

Svar:
Som nævnt Greenland Business har støtteordninger til iværksættere i bygder og yderdistrikter. Det er en vigtig del af Greenland Business' arbejde, at videreformidle alle støtteordninger til bygder og yderdistrikter. I 2017 var Greenland Business på besøg i 13 af de 18 byer og har ligeledes 2018 rejst meget rundt i kysten.

Derudover har Naalakkersuisut støtteordningen SIUA INUvation, der rådgiver og hjælper borgere at realisere deres ideer og hjælper eksisterende virksomheder til at videreudvikle sig. Denne støtteordning kaldes inkubator-ordningen. En del af deres projekter er at oprette kooperativer mellem iværksættere i bygder og yderdistrikter. Her rådgives der for, at borgere samarbejder med hinanden om projekterne.

Desuden er der netop afholdt erhvervsseminarer i alle landets regioner. Resultaterne af interessenternes drøftelser og de workshops, der blev afholdt, på seminarerne vil desuden blive offentliggjort på Naalakkersuisuts hjemmeside til eventuel inspiration.

11.4 Hovedkonto 64.10.12 Vare- og bankforsyning

a) *Hvilke muligheder er der, via Selvstyrets servicekontrakt med KNI, for at sikre ensartet prisniveau, herunder tilbudsordninger, i de områder KNI opererer?*

Svar:
Det fremgår af Selvstyrets servicekontrakt med KNI, at udviklingen i basissortimentets priser skal svare til udviklingen i det grønlandske forbrugerprisindeks for de relevante varegrupper som offentliggjort af Grønlands Statistik. Priserne må maksimalt overstige forbrugerprisindekset med 2,2 % for hele kalenderåret.

b) *Hvilke muligheder er der, via Selvstyrets servicekontrakt med KNI, for at sikre ensartet serviceniveau og udvikling af butikker, i de områder KNI opererer?*

Svar:
Selvstyrets servicekontrakt med KNI anfører et basissortiment for at sikre et minimums forsyningsniveau i de områder, som servicekontrakten omfatter. Selskabet er berettiget til at udskifte varer i basissortimentet med tilsvarende varer, der kvalitetsmæssigt og prismæssigt ikke adskiller sig væsentligt fra varen i basissortimentet.

11.5 Hovedkonto 64.10.25 Olie- og Gasstrategi

a) *Udvalget forventer gennemsigtighed i forvaltningerne over for borgerne og erhvervslivet. Desuden forventer udvalget at der praktiseres one door princippet i sagsbehandlingen. Hvordan søger Naalakkersuisut at sikre høj service, og sammenhæng i en hurtigere sagsbehandling?*

Svar:
Som følge af valget i april 2018 har Formanden for Naalakkersuisut fordelt ressortområder således, at kulbrinteområdet henhører under Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi. Dette svarer til international praksis hvor kulbrinteområdet typisk er en del af energiforvaltningen

Det er desuden et hovedtema i den kommende strategi for den del af energiområdet, der vedrører olie og gas at skabe fuldstændig klarhed og åbenhed om, hvordan de enkelte dele af landet vil blive udbudt til licensansøgninger. Det vil blive offentliggjort på internettet, hvordan man skal søge, og hvornår man skal søge, og hvilke standardiserede oplysninger man skal indsende. Samtidig vil strategien pege på, hvor rammevilkårene skal forbedres for at gøre det mere attraktivt for industrien for at igangsætte flere aktiviteter i Grønland.

I modsætning til de forgange 4 år vil der blive igangsat en omfattende markedsføring baseret på højkvalitetsprojekter, som tydeliggør oliepotentialet i Grønland. Den meget negative udvikling, som Grønland har været udsat for i de forgangne 4 år, skal vendes. Som bekendt har Grønland mistet stort set alle de offshore-licenser, som man havde ved udgangen af 2014. Det er vurderingen, at en væsentlig del af årsagen hertil var mangel på markedsføring og dialog med industrien. Det skal bemærkes, at andre arktiske områder i de forgangne 4 år ikke på samme vis har mistet stort set alle deres aktive offshore-olielicenser. Derfor kan den meget negative udvikling i Grønland fra 2014 til 2018 ikke alene tilskrives olieprisudviklingen.

b) *Naalakkersuisut nævner, at der vil ske indsamling af seimiske data, og at der derefter foretages forskningsboring. Udvalget har svært ved at se, hvordan sådanne omkostninger kan sammenlignes med reklameomkostninger.*

Svar:
Det foreslåede projekt kan ikke karakteriseres som "reklamepenge". Der er tale om et seismisk projekt, der har til formål at genskabe tilliden til Grønland som et attraktivt mål for olieindustrien, da man i Grønland politisk har valgt at nedprioritere fokus på olieaktiviteterne i perioden 2014-2018 i stedet for at forsøge at fastholde industrien som i arktiske områder som f.eks. Norge, Rusland og i Alaska, hvor industrien ikke har forladt, hvorfor aktiviteterne faktisk øges i disse områder.

Der har altid været en del af succesfulde oliestrategier i løbet af årene, at det offentlige investerer i indsamling af data, som skal efterfølgende markedsføres over olieindustrien, for at få industrien til at investere langt større beløb, hvilket er nødvendigt for at få gang i en egentlig olie- og gasaktivitet. Således investerede Cairn Energy ca. 6.500 mio. kr. i 8 offshore- efterforskningsboringer i 2010 og 2011.

Selvom der alene var tale om efterforskningsaktiviteter, så generede de meget betydelige omsætning og økonomisk aktivitet til gavn for det grønlandske samfund.

De påtænkte tiltag har til formål at modne potentielle oliestrukturer i Grønland igennem indsamling af seismisk data og gennemførelse af en forskningsboring, hvorved man får et solidt, videnskabeligt grundlag for den videre markedsføring af Grønlands olie og gas potentiale. Det vil næppe være muligt at skaffe ny efterforskningsinteresse for Grønland uden ny geologisk viden om potentielle oliestrukturer.

c) *Hvornår forventer Naalakkersuisut at de opgaver GEUS varetager hjemtages?*

Svar:

Forslaget om oprettelse af "GeoSurvey Greenland" bortfald i 2014, og der er ikke på nuværende tidspunkt planer om at genfremsætte forslaget. Men på sigt er det ønsket, at der skal oprettes en sådan institution.

d) Naalakkersuisut oplyser, at der som følge af MoU'en ikke længere afholdes udgifter til aluminiumsprojektet med Alcoa. Betyder dette, at der er foretaget hensættelser, som der ikke længere er brug for i henhold til aftalen om fællesprojektet med Alcoa?

Svar:
Som det fremgår af budgetbidraget, så indgik Naalakkersuisut og Alcoa i oktober 2016 et tillæg (addendum) til den eksisterende samarbejdsaftale (MoU) om udvikling af et aluminiumsprojekt.

Det pågældende addendum giver mulighed for, at de til Alcoa-projektet hidtil reserverede vandkraftpotentialer kan markedsføres til anden side. Indtil dette addendum-tillæg blev indgået, var såvel Selvstyret som Alcoa forpligtet af den indgåede aftale. Efter indgåelse af tillægget /addendum i oktober 2016 er der ikke foretaget yderligere hensættelser til projektet. Siden da er der sket en nedsparring af hensættelsen.

e) I bekræftende fald, vil udvalget se det som en naturlig ting, at midlerne, i første omgang, ikke bruges til andre formål, men bør blive i landskassen.

Svar: Der henvises til svarene spørgsmål 11.5 a) og b).

f) Finansudvalget bemærker til hovedkonto 64.10.25, at formålet FL2018 "Industri- og storskalaprojekter" i FFL2019 er ændret til "Olie- og Gasstrategi" inklusiv helt ny hjemmel til aktivt at anvende midler til kulbrinteefterforskning i 2019 og 2020.

Svar:
I 2017 blev titlen ændret til industri og storskalaprojekter. Det blev endvidere anført i budgetbidraget FL17, at "Hovedkontoen anvendes endvidere til forarbejder i forbindelse med andre industri eller storskalaprojekter...".

De opsparede midler er således fortsat planlagt anvendt til udvikling af industriprojekter, der skal skabe vækst i Grønland.

Grønland har behov for at udvikle nye erhvervssektorer, og det vil være uheldigt, såfremt disse midler nu bare bliver anvendt til udgiftskrævende aktiviteter, som bidrager til opretholdelse af det fra Økonomisk Råd kendte "dødens gab", som udtrykker en stor forskel mellem Selvstyrets udgiftsudvikling og indtægtsudvikling i de kommende år.

g) Der henvises i FL2018 og tidligere Finanslove til aftaleforpligtelser over for Alcoa som årsag til reserveringen af midler. Midlerne på kontoen udgør et væsentligt beløb og har været reserveret i en længere årrække.

Svar:
Se svaret nedenfor under h).

h) Formålsændringen giver derfor Finansudvalget anledning til at anmode om en kort redegørelse omkring frigørelsen af nævnte aftaleforpligtelser med Alcoa.

Svar:
Naalakkersuisut og Alcoa indgik i oktober 2016 et tillæg (addemdum) til den eksisterende samarbejdsaftale (MoU) om udvikling af et aluminiumsprojekt.

Det pågældende addendum giver mulighed for, at de til alcoa-projektet hidtil reserverede vandkraftpotentialer kan markedsføres til anden side. Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi har iværksat forberedelsen af en sådan bred markedsføring overfor potentielle investorer.

Addendummet regulerer mulighederne for og betingelserne for, at tredjepart kan få adgang til de undersøgelsesdata som Alcoa og Selvstyret i forening har indsamlet omkring de pågældende vandkraftpotentialer. Princippet er, at tredjepart, mod at underskrive en fortrolighedserklæring, kan få gratis adgang til at vurdere det pågældende datamateriales egnethed i forbindelse med alternative projekter. En konkret anvendelse af datamaterialet til et industriprojekt kan ske mod dækning af de omkostninger som Alcoa og Grønlands Selvstyre har haft i forbindelse med indsamling af det konkrete datamateriale.

I tilfælde af at der indgås en aftale om anvendelse af de pågældende vandkraftpotentialer med tredjemand bortfalder MoU'en med Alcoa herefter automatisk. Indtil videre er der ikke indgået aftaler med tredjemand om udnyttelse af vandkraftpotentialerne og samarbejdsaftalen om udvikling af aluminiumsprojektet er derfor formelt set stadig i kraft.

11.6 Hovedkonto 64.10.27 Erhvervs- og Markedsføringsprojekter

a) Det fremgår af budgetregulativet at budgetbidrag for driftsbevillinger skal også indeholde en oversigt over det forventede personaleforbrug fordelt på chefer og øvrige ansatte.
Udvalget savner aktivitetstal for disse for nærværende hovedkonto. En naturlig forklaring herfor kan hænge sammen med, at der ikke er budgetteret med lønudgifter for indeværende år eller de næste 4 år. Spørgsmålet er derfor hvem der udfører de opgaver der skal løses i henhold til nærværende budgetbidrag?

Svar:
Se svaret under d).

b) Hvad mener Naalakkersuisut om at lade kommunerne overtage opgaver inden for udvikling af flere erhvervspotentialer?

Svar:

Grønland oplever i disse år en positiv økonomisk udvikling med betydelige vækstrater og etablering af nye virksomheder. Økonomisk Råd venter i 2018 en vækst i BNP på 3-4 %. Turisterne kommer i stigende antal til landet. I 2017 havde vi ca. 84.000 udenlandske turister, hvilket svarer til en stigning på 9 % siden 2015.
Langt hovedparten af erhvervs- og eksportfremmeindsatsen er i dag placeret i eksterne nationale erhvervsfremmeselskaber. Der er tale om selskaber, som eksempelvis Greenland Business, Greenland Venture, Visit Greenland og Siua INUvation. Endvidere bidrager Naalakkersuisuts repræsentationer i forbindelse med eksportfremmende indsatser. Denne indsats vil for repræsentationerne blive mere betydningsfuld i årene fremover.

Greenland Business varetager en lang række erhvervs- og eksportfremmende opgaver i forhold til erhvervslivet. Blandt de mange ordninger, som Greenland Business administrerer, kan nævnes støtte til eksportfremmende aktiviteter, støtte til professionel konsulentbistand, støtte til produktudvikling, støtte til fremme af brugen af grønlandske fødevarer, is- og vandprojekter samt turismeprojekter med mere. Greenland Business modtager i disse år rekordmange ansøgninger, hvilket understreger, at der er behov for en bred vifte af støtteordninger. Selskabet administrerer også en mikrolånsordning, som blev vedtaget af Inatsisartut sidste år.

Som nævnt Greenland Business har støtteordninger til iværksættere i bygder og yderdistrikter. Det er en vigtig del af Greenland Business' arbejde, at videreformidle alle støtteordninger til bygder og yderdistrikter. I 2017 var Greenland Business på besøg i 13 af de 18 byer og har ligeledes 2018 rejst meget rundt i kysten. Hele denne indsats foregår i meget sæt samarbejde med de kommunale forvaltninger.

En anden væsentlig erhvervsfremmeaktør er Visit Greenland. Visit Greenland er en af de væsentlige årsager til, at vi i disse år oplever en rekordstigning i antal turister. Det gør de ved at gennemføre en international markedsføring på en række messer og konferencer. Her bliver Grønland eksponeret som en attraktiv destination. Visit Greenland er det nationale fyrtårn, som forener hele turistindustrien og sørger for at koble lokale aktører med centrale internationale aktører.

På erhvervs- og turisme områder har Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi Aqqalu Jerimiassen afholdt såvel tursime- som erhvervseminarer i alle landets kommuner inklusiv Sermersooq øst. Et hovedtema i seminarerne har været at invitere kommunerne til at komme med decentrale bidrag til de kommende turisme- og erhvervsudviklingsstrategier.

Det er således et element i den fremtidige udvikling af erhvervs- og turismeområdet at der bliver en langt større sammenbinding mellem de regionale og nationale erhvervs- og turismeudviklingstiltag, herunder en langt tættere sammenkobling imellem de regionale erhvervs- og destinationsenheder og de nationale erhvervs og turismeudviklingsselskaber.

Under de forventede aktivitetstal er anført aktivitetstal for Inkubatorordningen samt Prospekter, projektering, markedsføring og analyser til:

- *Is og vand*
- *Energi*
- *Turisme*
- *Øvrige erhverv*

Inkubatorordningen:

c) Hvordan vil Naalakkersuisut beskrive effekten af inkubatorordningen?

Svar:
Departementet for Erhverv og Energi oplyser herom, at det estimeres, at Inkubatorordningen har skabt over 50 arbejdspladser i 2017 i en effektmålingsrapport. Det skal bemærkes, at dette er første hele år for Inkubatorordningen.

Om øvrige erhverv:

d) Når der ikke er lønforbrug, hvem er det så, der har lavet disse ting?

Svar:
Hovedkontoen anvendes til at finansiere og gennemføre projekter, som er med til at skabe ny viden om potentialet inden for udviklingsorienterede erhvervssektorer.

Resultaterne af disse projekter, forarbejdes til investeringsprospekter, som skal markedsføres direkte overfor internationale investorer og fonde samt målrettet markedsføres ved internationale fagmesser og internationale erhvervsfremstød m.m.

Blandt de markante projekter der arbejdes med under hovedkontoen er gennemførelse af undersøgelsesprojekter og markedsføring af investeringspotentialet i f.eks. erhvervssektorerne "eksport af is og vand" samt energi og "energiintensive erhverv", herunder elektronisk markedsføring. Dvs. gennemføres omfattende feltaktiviteter af højtspecialiseret fagpersonale med kompetencer indenfor bl.a. naturvidenskabelige, hydrologiske, glaciologiske, kemiske discipliner.

Eksempelvis er der gennemført omfattende undersøgelser af lokaliteter hvor der løber gletcher-vand ud i store mængder hvor mængden af vand der løber ud undersøges; hvor størrelsen er oplandene analyseres således at der kan udarbejdes et veldokumenteret skøn over hvor mange år der kan løbe vand i de estimerede mængder, ligeledes gennemføres der omfattende undersøgelser af vandets kvalitet i relation til bakteriologiske kriterier samt minerallogisk indhold. Disse undersøgelser skal gennemføres af flere omgange, idet vandets indhold af forskellige elementer kan variere hen over året. Resultatet heraf er at der gennemføres en udbudsrunde omfattende fem kortlagte vandpotentialer som kan føre til eksport af vand i meget store mængder. Ligeledes vil der i 2019 udbydes

yderligere 5 projekter. Der gennemføres yderligere kortlægninger i de kommende år.

Andre undersøgelser kan vedrøre undersøgelser og projekter som skal muliggøre markedsføring overfor energiintensiv industri så som eksempelvis datacentre. Også her skal der udarbejdes omfattende feltundersøgelser af storskala vandkraft undersøgelser til tiltrækning energiintensiv industri så som datacentre (til forskel for indenlandske energiforsyningsprojekter der varetages af Nukissiorfiit). Der skal gennemføres yderligere kortlægninger og undersøgelser i de kommende år. Markedsføringsmaterialet er nu klar til at gennemføre en større international markedsføringsindsats der iværksættes umiddelbart efter nytår.

De ovenfornævnte projekter med feltundersøgelser med mere udføres typisk af videnskabelige institutioner iht. kontrakter med Selvstyret.

Et andet type projekt kan være benchmarks af de internationale rammevilkår for de erhvervssektorer, der søges tiltrukket til Grønland. Sådanne undersøgelser vil typisk blive udført at internationale revisions- og analysevirksomheder.

Desuden anvendes hovedkontoen også til at finansiere udarbejdelse af prospekter for kommende visitorcentre i alle landets regioner. Prospekterne er forudsætningen for at opnå den nødvendige eksterne finansiering. I den forbindelse skal der henvises til at der allerede er opnået et særdeles positivt resultat heraf idet der er opnået ekstern finansiering på niveauet op mod 100 mio. kr. til etablering af et visitorcenter i Ilulissat (Isfjordscenteret). Desuden forhandles i øjeblikket om sponsorater for et tocifret millionbeløb til et visitorcenter i Nuuk (Nuuk Natur og Geopark).

e) Hvad består Øvrige erhverv i?

Svar:
Der er i aktivitetstabellen givet eksempler på er erhvervssektorer der er omfattet af indsatsen under hovedkontoen. Øvrige erhverv kan eksempelvis omfatte markedsføring af sælskind og andre grønlandske produkter internationalt. Der har været gennemført undersøgelser af fødevareproduktionsmuligheder.

Der er anvendt og bevilget 3.370.000 kr. til disse formål de sidste par år, og der er bevilget 12.000.000 til de kommende fire år.

f) Udvalget ønsker konkrete eksempler på prospekter, projekteringer, markedsføring og analyser, der er udarbejdet de seneste tre år med angivelse af udgifter? Hvad er konklusionerne, og hvorledes har rapporterne været markedsført?

Svar:
Se venligst besvarelsen til spørgsmål d og spørgsmål e.

g) Udvalget ønsker på samme spørgsmål besvaret vedrørende det samme for de 4 kommende år.

Svar:
Forventningen er en gennemførelse af nye feltprojekter og andre undersøgelser i relation til nye is og vand potentialer på kysten samt til markedsføring heraf.

Desuden videreføres projekter og feltundersøgelser i relation til kortlægning af store energipotentialer til markedsføring over for dataindustrien med mere.

Der vil ske en videreførelse af den meget success fulde projektudarbejdelse og markedsførelse i relation til visitorcentre som allerede på nuværende har gjort det muligt at tiltrække eksternfinansiering for et trecifret millionbeløb.

Der vil i øvrigt løbende blive arbejdet på udvikling nye erhvervsområder. Disse vil fordre tilsvarende projekter og undersøgelser til modning af den internationale industri.

Om energi:

h) *Hvorfor er det en departemental opgave at lave prospekter, projektering, markedsføring og analyser på energi området, når Nukissiorfiit sidder med al ekspertisen på dette område?*

Svar:
Indledningsvis skal det bemærkes, at Nukissiorfiit varetager undersøgelser og analyser til brug for forsyningen af de grønlandske byer og bygder med energi. Det er ikke Nukissiorfiits opgave at anvende ressourcer på udarbejdelse af projekter med henblik på eksport. Den type opgaver skal finansieres under nærværende hovedkonto.

Nukissiorfiit er en nettostyret virksomhed der henhører under Departementet for Erhverv og Energi, og der er et meget tæt samarbejde i mellem parterne, hvor Nukissiorfiit bidrager med alt den tekniske viden og kompetencer som virksomheden besidder.

i) *Udvalget stiller de samme spørgsmål som ovenstående spørgsmål 1 og 2, men bare på energiområdet.*

Svar:
Der henvises til de ovenstående svar.

j) *Hvad er baggrunden for ikke at adskille markedsføring og erhvervsudvikling i hver sin hovedkonto?*

Svar:
Hovedkontoen understøtter Naalakkersuisut målsætning om at arbejde for udvikling af flere erhvervspotentialer. I denne forbindelse er markedsføring er en middel der kan anvendes til at opnå målet om øget erhvervsudvikling, hvorfor der er et naturligt samspil i mellem disse.

Hovedkontoen anvendes som tidligere nævnt til at gennemføre projekter der efterfølgende markedsføres overfor industrien, det er således en integreret del af markedsføring at der først skal udarbejdes omfattende undersøgelser herunder feltstudier.

Disse projektresultater er selve grundlaget for at have interessante nye erhvervsmuligheder som kan præsenteres for det internationale erhvervsliv som skal kommer med de store investeringsmidler til de nye erhvervsområder.

Eksempelvis har erfaringen vist, at det er nødvendigt at man kan fremlægge højkvalitets drikkevandsundersøgelser for industrien, såfremt man vil have internationale virksomheder til at investere i området. Et andet eksempel er, at hvis man vil tiltrække datacentre skal man kan dokumentere meget store vankraftpotentialer, samt at det er muligt at producere energien til meget lave enhedsomkostninger.

Erhvervsudviklingen er der i forbindelse med en tydeliggørelse af bevillingsstrukturen udskilt således Naalakkersuisuts overordnede erhvervspolitiske strategier i relation til udvikling af landbaserede erhverv herunder erhvervsfremmeordninger fremgår af hovedkonto 64.10.32 Erhvervsfremme indsatser der dagligt administreres af Greenland Business. Desuden henvises der til de øvrige konti så som 64.10.31 Besøgscentre og nationale seværdigheder, 64.10.33 Udvikling af turisme og oplevelseserhverv samt 64.10.30 Sælskindsindhandling.

11.7 Hovedkonto 64.10.30 Sælskindsindhandling

a) *Hvordan ser Naalakkersuisut på muligheden for sælskindsindhandling for fritidsfangere?*

Svar:
Naalakkersuisut undersøger muligheden for sælskindsindhandling for fritidsfangere under genforhandlingen af servicekontrakten mellem Naalakkersuisut og Great Greenland A/S.

b) *Great Greenland mangler skind til produktionen. Hvad er muligheden for at nedbringe udsmid af sælskind for at sikre større mængde skind til produktionen?*

Svar:
Great Greenland A/S, KNAPK og Departementet for Erhverv og Energi har indledt forhandlinger om den kommende servicekontrakt. Et hovedfokus i det arbejde er at søge at sikre en større mængde af indhandlede skind.

Erhvervsfangerne følger en indhandlingsinstruks for håndtering af indhandlede skind, som er indgået imellem Great Greenland A/S og KNAPK.

Indhandlingsinstruksen har til hensigt at sikre kvaliteten på indhandlede skind, således kvalitetsniveauet på Great Greenland A/S' råvarer er i overensstemmelse med kvaliteten til det efterspurgte varer i markedet hvorved kassationer

begrænses. Der er således en vedvarende fokus på at håndhæve indhandlings-instruksen således at udsmid kan minimeres så meget som muligt.

Der har i en årrække ikke været behov for ekstraordinære kapitaltilskud eller tillægsbevillinger til understøttelse af Great Greenland A/S. Dette skyldes bl.a. en tæt dialog imellem Great Greenland A/S'og Departementet for Erhverv og Energi for at sikre selskabets økonomiske beredskab.

c) *Hvor meget bruges til administration af sælskindsindhandlingen?*

Svar:
I henhold til servicekontrakten er der afsat 9.628.000 DKK årligt som driftstilskud. Endvidere er det fastsat i servicekontrakten, at man kan anvende ikke udbetalt indhandlingstilskud til at understøtte selskabets økonomiske situation.

11.8 Hovedkonto 64.10.31 Besøgscentre og nationale seværdigheder

a) *Udvalget mangler mere retvisende billede af aktivitetstallene. Det bør fremgå af aktivitetstallene hvilke konkrete aktiviteter, bevillingerne vil blive anvendt til. Udvalget anser ikke bevilling som en aktivitet. Aktivitetstallene skal give udtryk for reel aktivitet.*

Svar:
Bevillingerne vil blive anvendt til servicekontrakter som driftstilskud til Visitorcentret i Qaqortoq, Visitorcenteret i Ilulissat og i Visitorcenteret i Nuuk. Endvidere er visitorcentrene i de resterende dele af landet anførte, men disse er ikke indenfor budgetperioden hvorfor de fremgår uden bevillingstal.

For så vidt angår linjen i aktivitetstabellen "Turisme attraktioner og nationale seværdigheder" kan det oplyses at, der er behov for initiativer, som sikrer, at landets turistattraktioner kan håndtere en øget mængde af turister samt forbedre lokalsamfundenes indtjeningsmuligheder i forbindelse med turistattraktionerne.

Derfor foreslås et tiltag, der vil sikre en kortlægning og generering af indtægter fra nationale seværdigheder og øvrige attraktioner for turister.

Formålet med tiltaget er at understøtte udvikling og udnyttelse af seværdigheder og attraktioner for turister i hele landet, samt at sikre de nødvendige faciliteter og infrastruktur f.eks. gangbroer, afspærring, information og skiltning m.v.

Arbejdsprocessen skal ske i samarbejde med kommunerne, som udover indgående kendskab til egen region ligeledes tilsikrer lokal forankring. Endvidere skal Visit Greenland samt andre relevante aktører inddrages for at sikre etableringen af helhedsorienterede attraktioner.

Sådanne attraktioner vil give indtægtsmuligheder f.eks. i form af entre m.m. Der budgetteres konservativt med indtægter fra turistanlæg og nationale seværdigheder og attraktioner på mellem 5-10 mio. kr. fra 2023 afhængigt af tempoet for færdiggørelse af de respektive attraktioner.

Beløbene på 1,221 mio. kr. i 2019 og 600.000 kr. dækker over udarbejdelse af kortlægning herunder dokumentation af alle nationale seværdigheder og attraktioner i samtlige kommuner incl. Østgrønland. De efterfølgende anlægsomkostninger afholdes over 85.50.20 Turismeanlæg.

b) *Hvordan vil Naalakkersuisut finde midler til finansiering af de visitorcentre, der endnu ikke er afsat midler til?*

Svar:
Udgangspunktet er, at der afsættes 15 mio. DKK til hvert visitorcenter over Finansloven. De enkelte visitorcentre kan etableres hen over årene i takt med at bevillingerne er til stede hen over årene.

Der er afsat 9,5 mio. kr. om året hvilket afspejle at anlægsperioden typisk vil strække sig over et par år, ligesom det muliggør at man kan afsætte midler til nationale turistanlæg. Desuden er det en forudsætning at hver enkelt kommune skal bidrage med 8 mio. kr. til deres visitorcenter.

Endvidere vil der i lighed med centrene i Ilulissat og Nuuk blive arbejdet på at rejse ekstern finansiering til centrene.

c) *Hvordan vil Naalakkersuisut udnytte UNESCO's Verdensarvsområder i Grønland?*

Svar: Der er nedsat styregrupper herfor og de indgår i konceptet for nye visitorcentre.

d) *Arbejdes der med andre seværdigheder under nærværende hovedkonto?*

Svar:
Der kan på nærværende hovedkonto også afholdes udgifter til udvikling af nationale seværdigheder. Hensigten er at sikre promovering og eksistens af regionens nuværende seværdigheder, ved blandt andet at etablere fysiske rammer og tidssvarende faciliteter for disse seværdigheder.

e) *Der er tidligere udarbejdet turismestrategier. Påtænkes at opdatere disse?*

Svar:
Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi har afholdt seminarer/borgermøde i alle regioner med henblik på at igangsætte drøftelse og nye ideer til en ny turismestrategi.

En national turismestrategi skal være lokalt forankret og dermed afspejle de muligheder og udfordringer, som de enkelte regioner oplever. Alle kommuner er blevet anmodet om at udarbejde regionale bidrage til den nationale turismestrategi, der forventes klar medio 2019.

11.9 Hovedkonto 64.10.32 Erhvervsfremme indsatser

Hvilke kriterier anvendes i forbindelse med tildeling af midler til projekter?

Svar: Greenland Business varetager en lang række erhvervs- og eksportfremmende opgaver i forhold til erhvervslivet. Blandt de mange ordninger, som Greenland Business administrerer, kan nævnes støtte til eksportfremmende aktiviteter, støtte til professionel konsulentbistand, støtte til produktudvikling, støtte til fremme af brugen af grønlandske fødevarer, is- og vandprojekter samt turismeprojekter med mere. Selskabet administrerer også en mikrolånsordning, som blev vedtaget af Inatsisartut sidste år.

Der er udarbejdet detaljeret regler for hvordan man kan komme i betragtning til de enkelte ordninger ligesom der er regler for maksimalt støtte, eventuel egenfinansiering, dokumentation og afrapportering. Der henvises til http://www.innovation.gl/stoetteordninger/

11.10 Hovedkonto 64.10.33 Udvikling af turisme og oplevelseserhverv

a) *Der er tidligere udarbejdet turismestrategier. Påtænkes at opdatere disse?*

Svar:
Der henvises til besvarelsen af 11.8 e).

b) *Grønland er i gang med massive investeringer i lufthavne. Giver dette ikke anledning til også at fremme investeringerne inden for turisme, så begge investeringer kan understøtte hinanden?*

Svar:
Naalakkersuisut er enige i udvalgets betragtning. Vi oplever i disse år en positiv økonomisk udvikling med betydelige vækstrater og etablering af nye virksomheder. Økonomisk Råd venter i 2018 en vækst i BNP på 3-4 %. Turisterne kommer i stigende antal til landet. I 2017 havde vi ca. 84.000 udenlandske turister, hvilket svarer til en stigning på 9 % siden 2015.

Det er forventningen, at etableringen af de nye landingsbaner på 2.200 meter i Ilulissat og Nuuk og 1.500 meter i Qaqortoq vil lede til en yderligere vækst på dette område. Der er således gode indikationer på, at turismebranchen på samme måde som i Island er på vej til at blive en væsentlig valutaskabende erhvervssektor.

Naalakkersuisut understøtter denne udvikling igennem de anlægsmidler der afsættes igennem 85.50.20 Turismeanlæg der skal anvendes til etablering af visitorcentre og nationale turismeanlæg der skal etableres i alle landets regioner.

Den positive udvikling kan endvidere måles ved de rekordmange nye hoteller, der opføres i øjeblikket.

I forlængelse heraf har formanden for Naalakkersuisut og Statsministeren netop indgået en meget omfattende aftale, der sætter rammerne for, hvordan vi kan

yderligere løfte erhvervsfremmeindsatsen og ikke mindste styrke eksporterhvervet i de kommende år.

Aftalen indebærer, at der her og nu afsættes 220 mio. kr. til at sætte skub i udviklingen af nye erhverv og eksportaktiviteter. Midlerne, der hovedsageligt finansieres af Danmark, fordeles ligeligt mellem Greenland Venture og Vækstfonden, som skal være de udøvende enheder i indsatsen. Det er forventningen af en væsentlig del af disse midler skal anvendes til investeringer til understøttelse af den positive udvikling i turismesektoren.

11.11 Hovedkonto 64.12.02 Nukissiorfiit

a) Hvad er status på forsøgene i Igaliku?

Svar:
Erfaringerne med hybridanlægget i Igaliku, der blev indviet i juli 2017, er indtil videre, at der er gode muligheder for energiproduktion fra solceller. Solcellerne producerer mere end forventet, og med den tilknyttede batteribank er det muligt at lade dieselgeneratoranlægget stå stille i store dele af døgnet.

Nukissiorfiit fortsætter med at indhente erfaringer fra projektet og forventer blandt andet at benytte projektet til yderligere test af lagringsmuligheder.

Erfaringerne skal bruges til at vurdere, om løsningen kan benyttes andre steder i landet til at øge anvendelsen af vedvarende energi.

b) Hvad vil Nukissiorfiit med bygninger der ikke længere benyttes?

Svar:
Nukissiorfiit har fokus på at reducere bygningsmassen, så driftsomkostningerne til almindelig vedligeholdelse m.v. kan reduceres. Processen er en del af det igangsatte oprydningsprojekt, der også har til formål at sanere lagrene.

Nukissiorfiit vil i forbindelse med afhændelse af frigjorte bygninger sikre, at der er foretaget miljøoprydning alternativt nedrivning af bygningen, før den indstilles til videre brug og alternativt til salg.

Afhændelse følger de af Selvstyret fastsatte retningslinjer herfor, herunder budgetregulativet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at når der investeres i nye anlæg til vand og elforsyning, er det en almindelig forretningsmæssig praksis, at provenuet fra salg af de nedslidte anlæg anvendes til at nedbringe netto investeringsudgifterne, så forbrugernes udgifter til el og vand holdes så lave som mulige.

11.12 Hovedkonto 64.12.03 Nukissiorfiit, gadebelysning

a) Hvad er status på planerne om overdragelse af ansvaret for gadebelysning til kommunerne?

Svar:

Parterne videreføre ikke drøftelser vedr. området. Driften varetages betryggende af Nukissiorfiit.

b) Hvad gør man for at styre gadebelysningen så effektivt og billigt som muligt, så gadelys ikke lyser unødvendigt det meste af tiden?

Svar:
Nukissiorfiit udskifter løbende gadelys til LED-belysning, der har et lavere energiforbrug og en længere levetid end traditionel gadebelysning. Nye gadelys har desuden automatisk nattesænkning, hvilket betyder, at de automatisk dæmper lyset på visse tidspunkter af natten og dermed giver energibesparelser.

11.13 Hovedkonto 64.12.04 Nukissiorfiit, renter

a) Har man søgt at opnå den lavest mulige rentesats for Nukissiorfiits anlægsgæld?

Svar:
Nukissiorfiit kan alene optage lån i Landskassen. På langfristede lån fra før 2016 betales 6 pct. i rente, mens der for nye lån kun betales 3 pct. i rente. Det er i forbindelse med prisreformen, gældende fra 1. januar 2018, besluttet, at lån, der forrentes til 6 pct., gradvist sænkes til 3 pct. Dette sker med en årlig rentenedsættelse på 0,22 pct., indtil rentesatsen er 3 pct.

b) Hvad gør man for at opnå lavest mulige priser?

Svar:
Departementet har udarbejdet en Sektorplan for Energi og Vandforsyning der betød meget store besparelser for såvel private forbrugere og det private erhvervsliv:

- Prisen på el er faldet fra ca. 3,25 kr. til 1,60 pr. KWh i de fleste bosteder.
- Prisen på vand er faldet fra 33,40 kr. til 19 kr. pr. m3 i de fleste i bosteder.
- En familie i eksempelvis Tasiilaq sparer med de nye priser på el og vand ca. 8.000 kr. om året. Det vil sige at mange familier får reduceret deres el og vandregning til det halve.
- Fiskeindustritakten er 41,5 % af den lokale enhedsomkostning.
- Dette forbedrer erhvervsvilkårene for produktionsvirksomheder rundt om i landet.

Sektorplanen for energi- og vandforsyning har iværksat målinger af alternative energi former på alle bosteder i Grønland til understøttelsen af målsætningen om mulig overgang til offentlig forsyning med vedvarende energi i 2030.

11.14 Hovedkonto 64.12.07 Energistatistik

a) Hvem tager sig af opgaven med at udarbejde energistatistik?

Svar:
Departementet for Erhverv og Energi udarbejder energistatistikken.

b) *Hvordan kan man anvende energistatistikken med henblik på en tilpasning i forhold til Parisaftalen?*

Svar:
Naalakkersuisut besluttede den 31. marts 2016, at anmode Danmark om tage et territorialt forbehold for Parisaftalen i forbindelse med ratificeringen af aftalen. Et territorialt forbehold bevirker, at Grønland dermed ingen internationale reduktionsforpligtelser har.

Selvom Grønland ikke har internationale reduktionsforpligtelser er et af hovedmålene i Naalakkersuisuts sektorplan for energi- og vandforsyning fremme af grøn energi over alt, hvor det er muligt frem til år 2030.

Energistatistikken kan anvendes til at dokumentere udviklingen i energiforbruget og udledningen af drivhusgasser.

11.15 Hovedkonto 64.16.02 Indtægtsdækket myndighedsbehandling

a) *Udvalget ønsker at blive orienteret, når Naalakkersuisut gør brug af tekstanmærkningen til nærværende hovedkonto. Udvalget ser frem til Naalakkersuisuts ændringsforslag herom til finanslovsforslagets 2. eller 3. behandling.*

Svar:
Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 5.1b.

b) *Udvalget savner aktivitetstal for nærværende hovedkonto.*

Svar:
Der vil blive søgt indarbejdet en tabel med aktivitetstal.

12. Aktivitetsområde 66 – 67 Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked

12.1 Hovedkonto 66.01.01 Råstofstyrelsen, administration

Der er sket ressortændring af kulbrinter er der overført en række opgaver til andre steder.

a) *Komplicerer dette ikke unødigt de tanker man har med, at Grønland skal være et investeringsvenligt land med bedst mulige relationer til samarbejdspartnere og mulige investorer?*

Svar:
Dette gør næppe fokuseringen og myndighedernes tilgang til et samlet råstofområde mere overskuelige. Kulbrinter og mineraler er reguleret af den samme lov, og det kan i princippet godt give visse udfordringer i forbindelse med sagsbehandlingen.

I den henseende arbejdes der nu for at lave separate lovgivninger for henholdsvis kulbrinter, mineraler og råstofrelateret miljø. Departementet tilstræber altid at

tiltrække investorer og brande Grønland som et investeringsvenligt land inden for de givne rammer.

b) Kan man forvente, at andre opgaver i henhold til nærværende hovedkonto vil blive overført til andre steder?

Svar:
Som det allerede fremgår i FFL19, så er man i gang med at flytte sekretariatet, herunder økonomi- og regnskabsfunktionen samt en stilling som informationsmedarbejder til hovedkonto 67.01.01 Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked. Man har på kort sigt ikke planer om, at andre opgaver skal flyttes.

c) Kan man ikke forvente, at dette går ud over gennemsigtigheden og stabiliteten i Selvstyrets forvaltning af råstofområdet?

Svar:
Forvaltningen af områderne kulbrinter og mineraler er alligevel forholdsvist forskellige i deres administration. Synergien i at holde dem sammen ligger umiddelbart i fælles administration på økonomi og ledelsesdelen.

Den faglige sagsbehandling har siden overtagelsen af sagsområdet fra Danmark været fagligt adskilt.

12.2 Hovedkonti 67.01.01 Departementet for Råstoffer, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

a) Hvilke analysearbejder er udarbejdet vedrørende rammebetingelserne på råstofområdet?

Svar:
I øjeblikket lægges sidste hånd på en benchmark-analyse som sammenligner beskatningen af råstoffer i Grønland med resten af verden. Analysen skal blandt andet redegøre for, hvor konkurrencedygtig Grønland er og komme med anbefalinger til forbedringer. Analysen forventes færdig inden udgangen af 2018.

Der er endvidere også lavet en analyse af råstofloven, som redegør for hvilke ændringer, vi kan foretage i Råstofloven og Standardvilkårene for efterforskning, med henblik på at tiltrække internationale investeringer.

b) Har man identificeret nogen steder, hvor tingene halter?

Svar:
Resultatet af den endelige benchmark-analyse afventes stadig. Derfor foreligger der ikke noget konkret endnu.

I analysen af Råstofloven angives det, at der i den nuværende lovgivning findes adskillige usikkerheder, som anses som juridiske risici, og som kan gøre Grønland mindre attraktivt for investorer indenfor råstofindustrien.

c) *Er der foretaget analysearbejde om sagsbehandlingen, og er der fundet fejl og mangler i bekræftende fald?*

Svar:
I forbindelse med udarbejdelsen af den nye mineralstrategi, blev et spørgeskema sendt til samtlige mineralselskaber med tilladelse i Grønland. Spørgsmålene dækkede blandt andet, hvordan selskaberne oplever at efterforske i Grønland.

Her kom det frem, at der er behov for at være bedre til at udarbejde retningslinjer og standarder, så det bliver mere overskueligt for selskaber at operere i Grønland.

Der er endvidere hele tiden fokus på sagsbehandlingstider på ansøgninger af tilladelser. Endvidere er vi ved at indføre et nyt sagsbehandlingssystem og online ansøgningsportal. De nye systemer sigter mod at effektivisere sagsbehandlingen endnu mere. Det skal være nemmere for ansøger at afgrænse hvilket areal der ansøges om. Det vil mindske tiden brugt på opklarende vejledende korrespondance. Desuden får ansøger og rettighedshaver et individuelt login til ansøgningsportalen. Når de logger ind, kan de hurtigt og nemt indsende rapporter, betale gebyrer og tjekke at alt er i orden.

d) *Hvordan kan man fremme samarbejdet med kommunerne?*

Svar:
Mindst hvert halve år, har departementet prøvet at kontakte kommunerne på administrativt niveau for at give dem en orientering om status, og hvad der er i vente indenfor den nærmeste fremtid. Ved denne kontakt bliver der også diskuteret høringsprocesser mv. Det er dog ikke altid, at kommunerne reagerer på disse henvendelser.

e) *Hvornår forventes Råstofrådet at blive etableret?*

Svar:
Inden udgangen af 2018.

12.3 Hovedkonti 67.01.02 Afdelingen for geologi
Er det Naalakkersuisuts forventning, at aftalen med GEUS ophæves efter aftalens udløb?

Svar:
Der vil snarest blive igangsat forhandling med GEUS om det fremtidige samarbejde, som slutter ultimo 2019. Målet er at blive mindre afhængig af GEUS.

12.4 Hovedkonti 67.01.03 Geologi og markedsføringsprojekter
a) *Hvordan kan Naalakkersuisut arbejde for forbedring af Grønlands placering i Fraser Institute?*

Svar:

Så vidt vi har kendskab til, så er analysen fra Fraser Institute baseret på en spørgeskemaundersøgelse som sendes til personer fra råstofindustrien. I 2017 blev spørgeskemaet sendt til 2.700 personer. Grønlands placeringen afhænger derfor af de indkomne svar fra personer/selskaber der opererer i, eller har kendskab til efterforskning i Grønland. Ved at fortsætter med den konstruktiv dialog med mineral selskaberne i Grønland og i fællesskab opbygger en råstofindustri, vil Grønlands placering helt naturligt blive forbedret.
World Riks Report, som udgives af Mining Journal, er en anden analyse som sammenligner mine lande ved blandt andet brug af spørgeskemaundersøgelse. Der kan nævnes, at Grønlands placering i forhold til analysen fra 2017 er, på nogle områder, forbedret betydeligt i den nyeste analyse for 2018 som lige er udkommet. Resultaterne er ikke endeligt analyserede endnu, men en af grundene til forbedringen kan skyldes, at Departementet formidlede spørgeskemaet til selskaberne i Grønland. Dette kan have medvirket, at flere selskaber med kenskab til Grønland har indgivet svar, hvilket har givet et mere retvisende billede af hvordan industrien ser Grønland. Analysen er ikke gratis tilgængelig, men et uddrag kan hentes på Mining Journals hjemmeside.

b) *Har Naalakkersuisut ønske om at indgå brede forlig for råstofområdet?*

Svar: Ja, det vil være fordelagtigt dersom der kan opnås brede forlig på råstofområdet, da der i strategien lægges planer for de næste 4 år. Stabilitet i den forstand vil være et vigtigt signal til industrien, at Grønland vil dette.

12.5 Hovedkonti 67.01.05 Landsplanlægning

a) *Har Naalakkersuisut planer om at tage arealdispositioner fra kommunerne?*

Svar:
Nej, der er ingen planer om at tage arealdispositioner fra kommunerne. Der henvises i øvrigt til den rolle- og ansvarsfordeling mellem Naalakkersuisut og kommunerne, der er fastlagt i Inatsisartutlov nr. 17 af 17. november 2010 med senere ændringer.

b) *Hvilke konsekvenser har flytningen af Landsplanlægningen haft?*

Svar:
Ingen mærkbare konsekvenser på den korte tid. Afdelingen er nu rokeret tilbage til finansområdet.

c) *Naalakkersuisut oplyser, at afdelingen er ansvarlig for at koordinere arbejdet med overordnet bæredygtig udvikling og implementering af FN's 17 verdensmål – SDG 2030 agendaen. Udvalget ønsker en orientering herom. Hvilke mål har man sat sig for en realisering?*

Svar:
Det er korrekt, at afdelingen for Landsplanlægning er administrativ ansvarlig for overordnet at koordinere arbejdet med SDG 2030 agendaen. Det skal samtidig

understreges, at de enkelte fagsektorer selv er ansvarlige at udarbejde målsætninger for implementering af hoved- og delmål inden for SDG 2030 agendaen.

I første omgang foretages en kortlægning, der så vil danne grundlag for eventuelt fremtidige initiativer. Dette arbejde er blevet lidt forsinket grundet udskrivelse af valget, men forventes pt. færdigt medio 2019.

d) Er der opnået korrekt anvendelse af koordinater for arealdispositioner uden for byerne?

Svar:
Som opfølgning på et pilotprojekt 2014-2017 er der netop igangsat et større projekt med henblik på udarbejdelse af nye topografiske kort i det åbne land, der vil løbe frem til 2021.

Projektet anvender helt ny teknologi i form af satellitter til at kortlægge de meget store landområder der her er tale om og beløber sig til 60 millioner kr. - finansieret af danske myndigheder og A. P. Møller fonden samt med mindre forventede bidrag fra selvstyret.

Først når dette projekt er realiseret, vil det være muligt at opnå korrekt anvendelse af koordinater for arealdispositioner uden for byerne.

e) Hvad er status for søkortopmåling og opmåling af landarealer uden for byerne?

Svar:

Det kan oplyses, at den reviderede aftale om søkort fra august 2017 skrider frem som aftalt, endda med leverance af to søkort i 2018 som ellers tidligst var aftalt i 2019. Samarbejdet imellem Geodatastyrelsen og Infrastrukturafdelingen forløber godt og konstruktivt.

Med henblik på svar for så vidt angår opmåling af landarealer uden for byerne henvises til svaret i d) ovenfor.

12.6 Hovedkonti 67.01.06 Afdelingen for Selvstændighed

a) Hvilke opgaver varetages i afdelingen?

Svar:
Afdelingen for Selvstændighed opgaver dækker:

- Ministerbetjening
  - Heriblandt, besvarelse af henvendelser fra pressen
  - Forberedelse af taler
  - Svar på spørgsmål fra Inatsisartut
- Forberedelse og afholdelse af borgermøder
- Analysearbejde om selvstændighed, uafhængighed, suverænitet

    - Især analyse indenfor institutionsopbygning
    - Historiske analyser/redegørelser
- Udvikling af informationsmateriale om selvstændighed, uafhængighed, suverænitet
    - Hjemmeside, nammineerta.gl
    - Udgivelse af debataviser: "Namminiilivinneq qanoq - iliuuseqarfigisinnaaviuk? Selvstændighed – hvad kan du gøre?"
    - Produktion af podcasts, og videoklip til udgivelse på hjemmeside og Facebookside: Nammineerta
    - Udvikling af pjecer
    - Dokumentarfilm: "Namminiilivinneq inuiaat akisussaaffiat"
- Research af erfaringer fra andre lignende lande, især Island
- Kontaktenhed for Forfatningskommissionen.

b) Er sundheds- og sociale udfordringer medtaget i afdelingens arbejde?

Svar:
Sundheds- og sociale udfordringer er endnu ikke medtaget i afdelingens arbejde.

c) Er der en rimelig afstemning af afdelingens opgaver og antal medarbejdere?

Svar:
Afdelingen er normeret til en afdelingschef og tre medarbejdere. Der er ansat en afdelingschef og to medarbejdere, som består af en AC-fuldmægtig og en kommunikationsmedarbejder. Den tredje stilling søges besat af en jurist, men er indtil i dag stadig ubesat trods af flere opslag. Derfor er det vurderet, at det på grund af mangel på jurister med forfatningsretlige ekspertise kan være nødvendigt at hyre en ekstern konsulent. Indtil videre har afdelingen søgt at trække på andre jurister i selvstyret i de departementer, som afdelingen har været en del af, blandt andet i Udenrigsdepartementet og Råstofdepartementet.

Der pågår løbende overvejelser om, hvorvidt afdelingens opgaver er rimeligt afstemt med de anvendte ressourcer dertil.

d) Hvilke opgaver har man løst i 2018?

Svar:
Indtil udskrivelsen af Inatsisartut valg den 5. marts, nåede afdelingen for Selvstændighed at afholde udendørs arrangement i henholdsvis Nanortalik, Narsaq og Nuuk. Ligeledes blev der afholdt borgermøde i Nanortalik. Ligeledes blev der arrangeret et møde mellem borgmesteren i Kommune Kujalleq og Naalakkersuisoq for Selvstændighed.

Afdelingen har produceret forslag til en debatavis, som snarligt søges udgivet. Ligeledes er det udarbejdet en 30 minutters grønlandsksproget dokumentarfilm, som har danske undertekster omkring debatten om Grønlands selvstændighed, den er heller ikke udgivet endnu. Ligeledes er der en uudgivet kortfilm omkring

borgerinddragelse. Der er løbende blevet udgivet en række podcast samt filmklip, som er udgivet på namminneerta.gl samt den tilhørende Facebook side.

Efter koalitionens ønske, så har afdelingen siden valget arbejdet med at ændre kommissorium samt lavet et tilhørende forudsætning for arbejdet i Forfatningskommissionen. Udkast hertil ventes snarest sendt i høring i Naalakkersuisut og ad hoc-udvalget vedr. Forfatningskommissionen endnu.

I juni 2018 deltog afdeling for Selvstændighed som oplægsholder under en forskningskonference som havde titlen: *"What kind of neighbours are we? Iceland and Greenland, historically and at present."* Konferencen blev arrangeret i forbindelse med 100 året for Islands suverænitet.

Der har været planlagt yderligere borgermøder forskellige steder i landet, der forventes igangsat efter EM 2018.

Den 3. oktober holdte Afdelingen for Selvstændighed på vegne af Naalakkersuisoq for Finanser en key-note tale under Polar Law Symposium, som blev afholdt i Tromsø, Norge.

Ligeledes deltager afdelingen under Arctic Circle Assembly i Reykjavik. Formålet med rejsen til Island er også at afholde et møde med en række nordiske forfatningsprofessorer i Akureyri. Hensigten er her at få sat et forskningsprojekt i gang vedrørende Grønlands vej mod selvstændighed. Dette arbejde vil kunne bidrage til de nødvendige juridiske analyser, som sådan en proces kræver.

e) Hvor stort et beløb forventer man at overføre fra 2018 til 2019?

Svar:
I FL2018 indgår Afdelingen for Selvstændighed under hovedkonto 27.01.01 Departementet for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug. Hovedkontoen har ikke tilknyttet en tekstanmærkning, der giver adgang til at overføre uforbrugte midler fra 2018.

Efter valget er der sket en ressortændring, hvor Afdelingen for Selvstændighed er overført en egen hovedkonto 67.01.06 Afdelingen for Selvstændighed. I forbindelse med regeringsomdannelsen i september overføres afdelingen til aktivitetsområde 20.

12.7 Hovedkonti 67.02.01 Arbejdsmarkedsafdelingen
Hvor tæt arbejder man sammen med Socialstyrelsen?

Svar:
Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked arbejder sammen med alle relevante parter. Der har kun i meget begrænset omfang været tale om samarbejde med Socialstyrelsen, da deres arbejds- og ansvarsområder ikke har direkte relation til departementets ressort. Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked arbejder i stedet tæt sammen med Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet om de tværfaglige indsatser.

12.8 Hovedkonti 67.02.02 Kompetenceudviklingskurser (PKU)

a) *Hvad gøres der i relation til realkompetenceudredningsforløb for lokal arbejdskraft?*

Svar:
Naalakkersuisut igangsatte sammen med Peqqissaanermik Ilinniarfik (Sygeplejeskolen) et realkompetenceforløb for sundhedshjælperuddannelsen som pilotprojekt for første gang i 2017. Optagelsen til uddannelsen sker ud fra en realkompetencevurdering af den ufaglærte. Ansøgeren skal være minimum 30 år, have haft relevant erhvervserfaring i 5 år på fuld tid, kunne fremvise ren straffeattest og kan fremvise en arbejdsgiverudtalelse samt have erfaring med skiftende arbejdstider. Der kan opnås merit for uddannelsesforløbet.

Sundhedshjælperuddannelsen er på i alt 39 uger fordelt på i alt 5 moduler, der afsluttes med en 3 ugers eksamen. Grundet de positive resultater med 14 ud af 15 deltager, der bestod forløbet, agter Naalakkersuisut at øge fokus væsentligt på realkompetenceforløb fremover.

b) *Hvad er mulighederne for afvikling af PKU-kurser i yderdistrikterne, og hvordan vil man prioritere PKU-kurser i yderdistrikterne?*

Svar:
PKU-kurser tilbydes af brancheskoler beliggende i de større byer. PKU-kurser skal i stigende grad afholdes lokalt og på tidspunkter, der kan indpasses i forhold til erhvervslivets ønsker og arbejdsopgaver. I forbindelse med gennemførelsen af det enkelte kursus dækkes kursistens rejse- og opholdsudgifter af hovedkontoens bevilling. Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked har en løbende dialog med de lokale Majoriaq centre om lokale behov for kompetenceudviklingskurser for de ledige, herunder omkring særlige behov i yderdistrikter og bygder. Det vil også fremover blive prioriteret for at imødekomme de kompetenceløft, der måtte være behov for lokalt.

12.9 Hovedkonti 67.02.03 Mobilitetsfremmende ydelser

I hvor stort omfang benyttes denne ordning?

Svar:
På Finanslov 2017 var der afsat kr. 1.098.000 til mobilitetsfremmende ydelse. På grund af ekstra stor søgning af midlerne blev der overført kr. 500.000 ekstra til formålet. Alle midler blev brugt. I Finanslov 2018 er der ligeledes afsat kr. 1.098.000, som heller ikke i år skønnes at være tilstrækkeligt i forhold til den mængde ansøgninger, departementet modtager. Der er indtil videre i år givet støtte til 87 personer.

I forslaget til Finanslov 2019 er derfor indarbejdet en forhøjelse af bevillingen på 1 mio. kr.

12.10 Hovedkonti 67.02.04 Revalidering

Hvilke fordele vil man kunne opnå, hvis man samarbejdede med socialstyrelsen om denne opgave?

Svar:
Socialstyrelsen blev primært blev oprettet med det formål at drive de nationale landsdækkende døgninstitutioner. Socialstyrelsens opgaver er derfor især tilknyttet børne- og familieområdet. På voksenområdet, er der dog et behov for at opbygge en enhed under socialstyrelsen, der kan understøtte kommunerne i deres indsatser målrettet voksne med behov for en socialfaglig indsats.

Regelgrundlaget for revalidering og fleksjob vedrører arbejdsmarkedsområdet men påvirker social- og familieområdet.

På socialområdet er der behov for at styrke kommunernes indsats i forhold til at anvende revalideringsordningen og at etablere fleksjob, samt for at skabe skånejob og nyttejob for førtidspensionister for at nå intentionerne med førtidspensionsreformen: at sikre at flere førtidspensionister med lyst og evne til at indtræde på arbejdsmarkedet også får muligheden herfor.

Samtidig er der antageligt behov for en styrkelse af kommunernes indsats overfor matchgruppe 3. Alt for mange udsatte familier hænger fast i offentlig hjælp uden den nødvendige indsats for kunne vende tilbage på arbejdsmarkedet. En helhedsorienteret og tidlig indsats overfor de udsatte familier er væsentlig for at sikre at der ikke sker omsorgssvigt, overgreb m.m. mod børn.

Revalidering i bred forståelse et nyttigt redskab til at afhjælpe blandt andet langtidsledighed, men revalidering synes imidlertid at blive anvendt for lidt af kommunerne.

Samlet set virker det til, at kommunerne har behov for en styrket understøttelse fra centralt hold i forhold til arbejdet med udsatte familier, herunder særligt udsatte familier på offentlig hjælp.

Dette spørgsmål vil dels indgå i tilknytning til den igangsatte analyse omkring offentlig hjælp som led i den aktuelle forberedelse af en kommende reform af lov offentlig hjælp, dels i forbindelse med den kommende evaluering af beskæftigelsesstrategien.

Som en følge af vedtagelse af loven om Majoriaq, der trådte i kraft 1. januar 2016, blev kommunerne pålagt at oprette samarbejdsorganer i alle byer. Revalideringsforløb foreslås og godkendes her. Der sidder heri repræsentanter fra både socialforvaltningen og Majoriaq med det formål, at der i højere grad skal samarbejdes om de tungere personsager.

12.11 Hovedkonti 67.02.05 Majoriaq

a) *Hvilken uddannelsesstrategi har Naalakkersuisut for Majoriaq også i forhold til "de tunge sager", der netop er omfattet på nærværende hovedkonto?*

Svar:
Majoriaqs hovedopgaver er at sikre, at der til unge og ledige gives relevant råd og vejledning i forhold til valg af uddannelse, opkvalificering samt anvisning af jobs. Hovedfokus for Majoriaq er arbejdsmarkedsrettet.

Hvis der med "tunge sager" menes mennesker med meget nedsat arbejds- og funktionsevne og forsørgelsesgrundlaget er førtidspension, så vil der ikke være særlige tilbud på Majoriaq. Opgaven at kunne tilbyde undervisning til personer med helt særlige behov eller begrænsninger er ifølge lovgivningen ikke en del af Majoriaqs forpligtelser.

Såfremt sagsbehandlere i Majoriaq i dialog med den enkelte oplever svære sociale omstændigheder, videreføres borgerens handleplan i samarbejdsorganet. Her overdrages bl.a. sager fra folkeskolen til Majoriaq og fra Majoriaq til socialforvaltningen.

b) *Er der foretaget evaluering af om metoderne i Majoriaq er realistiske – med at få folk i arbejde, nu hvor alle de tunge sociale sager er flyttet til Majoriaq?*

Svar:
Det er lidt uklart, hvad der menes med at "alle de tunge sociale sager er flyttet til Majoriaq".

Der er i en enkelt kommune (Avannaata Kommunia) planer om at tilbyde råd og vejledning (sammen med øvrig sagsbehandling) for alle ledige i Majoriaq. Så vidt vides er det planen, at de sagsbehandlere, som også tidligere ydede råd, vejledning og anden sagsbehandling for de borgere, der har særligt behov for støtte, opmærksomhed og sagsbehandling, flytter med opgaven fra socialforvaltningen til Majoriaq.

Ifølge Inatsisartutlov nr. 28 af 9. december 2015 om job-, vejlednings- og opkvalificeringscentre er det et krav, at de medarbejdere i Majoriaq, der skal yde vejledning og sagsbehandling har en relevant uddannelse, som gør dem kompetente til at udføre opgaven.

c) *Jobkonsulenter er kontorfolk, og ikke psykologer eller sagsbehandlere.*

Svar:
Driften af Majoriaq er en kommunal opgave både hvad angår rekruttering, medarbejderudvikling og ledelsesret og -forpligtelse. Grønlands Selvstyre har ikke mulighed for direkte at påvirke kommunernes måde at udøve ledelsesretten på.

Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked tilbyder løbende kursus- og opkvalificeringstilbud til medarbejderne på Majoriaq på arbejdsmarkedsområdet. Herudover ydes støtte til opkvalificering af for eksempel faglærere. Der indgås årlige resultatkontrakter mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne om

drift af Majoriaq. Heri aftales bl.a. målsætninger, krav til opgaveløsning og tilskud til dækning af faste driftsomkostninger.

d) Hvordan fastholder man medarbejdernes engagement i deres arbejde?

Svar:
Se svar på spørgsmål c.

e) Kunne revaliderings- og fleksjobordningerne anvendes som instrumenter i Majoriaqs arbejde?

Svar:
Ifølge Inatsisartutlov nr. 28 af 9. december 2015 om job-, vejlednings- og opkvalificeringscentre er det en af Majoriaqs opgaver at rådgive, vejlede og sagsbehandle i blandt andet reglerne om revalidering (og fleksjob).

f) Er der økonomiske-, faglige- og menneskelige ressourcer nok til at løfte Majoriaqs opgaver?

Svar:
Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked tilbyder løbende kursus- og opkvalificeringstilbud til medarbejderne på Majoriaq på arbejdsmarkedsområdet. Herudover ydes støtte til opkvalificering af for eksempel faglærere. Der indgås årlige resultatkontrakter mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne om drift af Majoriaq. Heri aftales bl.a. målsætninger, krav til opgaveløsning og tilskud til dækning af faste driftsomkostninger.

Naalakkersuisut har igangsat en større evaluering af Majoriaq i forbindelse med udløb af beskæftigelsesstrategien.

g) Der er et modsætningsforhold imellem arbejdsmarkedsområdet og det sociale område i forhold til arbejdshenvisning. Hvad påtænker Naalakkersuisut for at lette denne problemstilling?

Svar:
Ifølge Inatsisartutlov nr. 28 af 9. december 2015 om job-, vejlednings- og opkvalificeringscentre er det Majoriaqs opgave at yde formidling af jobs og dermed anvise arbejde til ledige. Det er ikke Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked bekendt, at der finder anvisning af jobs sted i socialforvaltningerne (bortset fra særlige jobs til personer under handicapforordning og/eller personer med vidtgående arbejdsevne- og funktionsevnenedsættelse).

h) Indtægtsgrænsen anses at være incitament imod arbejdslyst. Nogen tager på fangst og sælger varer på gaden uden om skattesystem osv. Hvilke tiltag påtænker man at indføre for at imødegå skatte- og socialbedrag?

Svar:

Det skal understreges, at det i henhold til gældende lovgivning er strafbart at begå socialt bedrageri eller snyde i skat.

Opgaven med at forebygge, opdage og sanktionere socialt bedrageri er kommunal. I forbindelse med den almindelige skatteligning fører Skattestyrelsen løbende kontrol baseret på bl.a. selvangivne og automatisk indberettede oplysninger.

Derudover arbejder Naalakkersuisut på en eventuelt indførelse af et beskæftigelsesfradrag, som kunne afhjælpe manglende incitamenter for aktiv beskæftigelse for de lavtlønnede borgere. Dette arbejde hænger ligeledes sammen med en eventuel reform på forsørgelsesydelsessystemerne for ledige.

i) Hvilke muligheder er der for at nedbringe problemet med, at folk hopper fra det ene system til det andet for at opnå så store overførselsindkomster som muligt?

Svar:
Det er lidt uklart hvad der menes med " *at folk hopper fra det ene system til det andet",* men der er et tværdepartementalt arbejde i gang med at redegøre for mulighederne for at reformere forsørgelsesydelsessystemerne for ledige.

j) Hvor mange gennemfører deres Majoriaq forløb om året?

Svar:
I 2017 gennemførte 924 elever Majoriaqs boglige, værksteds- og jobtræningsforløb. Tallene er baseret på udbetalinger af elevstøtte. Der er i alt 950 elevkvoter årligt til Majoriaq centrenes boglige og ikke-boglige forløb.

I 2017 har 413 borgere været igennem et revalideringsforløb.

Departementet igangsatte nye initiativer fra primo 2017, som følge af den nye førtidspensionslovgivning, som har givet anledning til, at førtidspensionister under 60 år skal have deres arbejdsevne revurderet og blive indsluset på arbejdsmarkedet, hvis der er grundlag for det.

I 2017 er der afviklet 22 vejlednings og motivationsforløb for 264 langtidsledige og førtidspensionister under 60 år.

I 2017 gennemførte 955 ufaglærte ledige et kompetenceudviklingsforløb via Majoriaq. Kompetenceudviklingskurser udbydes af brancheskoler.

I 2017 flyttede 108 ansøgere til mobilitetsfremmende ydelser til byer, hvor de har fået job.

Derudover har Majoriaq anvist mange ledige i arbejde, vejledt mange lærlinge om erhvervsuddannelserne og vejledt mange studerende om videreuddannelsesmuligheder i hele landet. Nøjagtige tal foreligger ultimo oktober jf. afrapporteringen med Majoriaq.

k) Hvor mange går videre efter et Majoriaq forløb om året?

Svar:

Tidligere undersøgelser fra 2014 viste følgende:

- at i gennemsnit gik 60 % af de elever, der gennemførte Folkeskolens Afgangsprøve på Majoriaq, direkte videre i uddannelse.
- Inden for 1 år var det i alt 73 %, der i gennemsnit var startet på en videre uddannelse.
- I gennemsnit havde 540 personer årligt aflagt prøve på et AEU forløb på Majoriaq i perioden 2012-2014.
    - 20 % var i gennemsnit gået direkte videre i uddannelse.
    - Inden for 1 år var 34 % i gennemsnit startet på en videre uddannelse.

Der er øget fokus på FA-forløb ved nedlæggelse af AEU-forløb fra sommer 2017, så der bliver en ensartet undervisnings- og prøveniveau fremover. Det forventes således at flere af eleverne på Majoriaq fremover vil forsætte i uddannelse.

Borgere, der har taget kompetenceudviklingskurser i 2016, var 71 % registreret som selvforsørgere i første kvartal af 2017. Borgere, som har været gennem et vejlednings og motivationsforløb, går videre i et egentligt revalideringsforløb. Borgere som har været gennem et revalideringsforløb, ender som regel i fast arbejde.

I forbindelse med afrapporteringen for 2017 afventer Departementet at modtage de endelige data fra kommuneren ultimo oktober. Derved har Naalakkersuisut gennem resultatkontrakterne sikret en større opfølgning på resultatmål fremover.

12.12 Hovedkonti 67.02.06 Landsdækkende jobportal

a) Hvor mange fra det private erhvervsliv benytter sig af denne jobportal?

Svar:
Der er i alt 138 virksomheder, som er registreret i jobportalen og af disse er 90 private virksomheder. Ifølge Inatsisartutlov nr. 27 af 9. december 2015 om ændring af landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, skal arbejdsgivere, som ønsker at opnå kommunal tilladelse til at ansætte udefrakommende arbejdskraft, have slået stillingen op på jobportalen i minimum 2 uger.

b) I hvor stort omfang har jobportalen understøttet erhvervslivets brug af hjemmehørende arbejdskraft på tværs af landets regioner?

Svar:
Jobportalen er blevet taget godt i mod af erhvervslivet. Der har været en solid stigning i antallet af jobopslag de seneste år med ca. 2.000 opslag i 2017 og indtil videre ca. 1900 opslag i 2018. Jobportalen er gratis at benytte og yder en

landsdækkende service. Derudover skal alle ledige udarbejde cv'er, som skal lægges på jobportalen. Dette giver Majoriaq bedre mulighed for at matche de ledige kompetencer med efterspørgslen på arbejdskraft lokalt. Den landdækkende service giver ligeledes mulighed for Majoriaq at matche stillinger på tværs af landet. Til dette ydes endvidere mobilitetsfremmende ydelser med henblik på at imødegå de geografiske udfordringer for arbejdskraftens bevægelighed.

12.13 Hovedkonti 67.02.07 Elevstøtte - Majoriaq
Er de angivne antal elever med i arbejdsløshedsstatistikken?

Svar:
Elever på Majoriaq indgår ikke i Grønlands Statistik opgørelse over registrerede arbejdssøgende eller i opgørelsen over uddannelsesaktive.

12.14 Hovedkonti 67.03.01 Indenrigsafdelingen

a) *Hvilke indsatser gør man for at opnå bedre kontrol med valgstederne?*

Svar:
Ved valgstederne gøres der ikke særlige indsatser fra de centrale valgmyndigheder for at sikre kontrol og sikkerhed på valgdagen. Ansvaret for dette ligger hos den enkelte kommune, som er forpligtet til at følge de bestemmelser, der er i valgloven.

I henhold til valgbøgerne er det opfattelsen, at der siden 1979 ikke har været registreret alvorlige episoder ved kontrol af vælgeres identitet, ved kontrol med sikkerhed og værn mod terror samt ved kontrol med optælling af stemmesedler.

b) *Hvilket hjemmelsgrundlag er der for Den Politiske Koordinationsgruppe?*
c) *Findes der kommissorium for Den Politiske Koordinationsgruppe, og hvilken myndighed er denne givet?*

Samlet svar:
Den Politiske Koordinationsgruppe er ikke tillagt nogen formel beslutningsmyndighed.

Myndigheden og det tilhørende ansvar ligger fortsat hos gruppens medlemmer, dvs. Naalakkersuisut og borgmestrene/kommunalbestyrelserne.

Beslutninger taget på møder i Den Politiske Koordinationsgruppe har derfor ikke karakter af myndighedsafgørelser.

Se i øvrigt besvarelsen af punkt 4.1

12.15 Hovedkonti 67.03.02 Tilsynsrådet for kommunerne

a) *Udvalget savner aktivitetstal for hovedkontoen?*

Svar:

Antallet af sager, som Tilsynsrådet behandler, er varierende. En del sager afgøres i sekretariatet for Tilsynsrådet efter dialog med formanden for Tilsynsrådet. På nuværende tidspunkt er Tilsynsrådets mødeaktivitet hæmmet af, at kommunerne siden kommunalvalget i 2017 endnu ikke har udpeget sine to medlemmer af Tilsynsrådet. Der har i lang tid været dialog med kommunerne om dette, og der er udsigt til, at kommunernes repræsentanter bliver udpeget i løbet af november 2018.

b) Hvilke konkrete opgaver er tilsynsrådet pålagt og på hvilket grundlag?

Svar:
Lovgrundlaget for Tilsynsrådet findes i Kapitel 6 i Inatsisartutlov om den kommunale styrelse. Tilsynsrådet er overordnet tilsynsmyndighed for samtlige af selvstyrets sektortilsyn med kommunerne. Tilsynsrådet har sanktionsbeføjelser over for kommunerne og Tilsynsrådet kan behandle sager inden for de fleste kommunale forvaltningsområder.

c) Er der tilsyn med tilsynsrådets arbejde?

Svar:
Der udøves ikke et særskilt tilsyn med Tilsynsrådets arbejde.

13. Aktivitetsområde 70 – 72 Naalakkersuisoq for Bolig og Infrastruktur

13.1 Hovedkonto 70.01.07 Bygningsmyndigheden

a) Har Selvstyret tilsynspligt med kommunernes boliger?

Svar:
Nej. I medfør af byggeloven – for tiden givet ved Inatsisartutlov nr. 13 af 26. maj 2010 om byggeri – påser kommunen, at bestemmelserne i byggeloven overholdes. Dette omfatter også kommunens udlejningsboliger.

b) Udfører Selvstyret tilsyn med kommunernes renoveringer?

Svar:
Nej. Kommunerne har naturligvis ansvaret for at vedligeholde den kommunale bygningsmasse, men der har ikke været tradition for, at der fra centraladministrationen føres tilsyn hermed.

c) Hvor stort er efterslæbet i forhold til skimmelsvamp, renovering, sanering og behov for nybyggeri, og hvad er det i økonomiske termer?
d) Udarbejdes der sektorplaner for nærværende hovedkonto?

Samlet svar:
Der er udarbejdet sektorplaner for alle selvstyrets flerfamilieboliger i hele Grønland. Disse ligger offentlig tilgængelige på Selvstyres Hjemmeside.

I tabellen nedenfor er opgjort antal boliger samt estimeret beløb for opgavens udførelse.

By	Nedrives/ afhændes 0-5 år	Kort restlevetid 5-10 år	Lang restlevetid 10-20 år	God stand / renovering	Nye / erstatning 30 år	Total mio.kr
	antal boliger / Mio. kr.					
Nanortalik	57/15	24/1	43/2	12/6	0	23
Qaqortoq	187/42	88/3	173/16	121/0	120/135	196
Narsaq	49/12	23/1	145/11	0/0	0	24
Paamiut	125/28	41/3	211/24	0/0	0	56
Nuuk	269/78	394/62	1.254/270	42/1	200/245	657
Maniitsoq	131/36	0/0	388/18	0	0	53
Sisimiut	125/24	26/1	396/27	1271/31	120/147	230
Aasiaat	109/24	68/3	348/47	0	0	74
Qasigiannguit	27/jun	37/2	131/19	0	0	26
Ilulissat	30/sep	25/1	559/81	24/0	30/37	127
Qeqertarsuaq	0	0	31/3	0	0	3
Uummannaq	0	0	11/2	0	0	2
En-familiehuse	143/0	0	0	0	0	0
Kangerlussuaq/ MIT	79/14	59/3	69/7	0	0	24
Udearealer					7	7
Total Boliger/mio. kr.	1.331/288	785/80	3.759/525	2171/37	470/571	1.501

Gennemførelse af sektorplaner er forsinket i forhold til det forudsatte, grundet manglende økonomiske midler.

Efter udarbejdelsen af sektorplaner har det vist sig, at særligt beton på eksempelvis altangangsblokke er mere beskadiget end forudset. Det har vist sig, at de faktiske skader ofte ikke kan ses eller konstateres før udbedring igangsættes. Dette har blandt andet medført en større akut renovering og udbedring af altaner på blokkene på sletten samt radiofjeldet i Nuuk jf. Finansudvalgets godkendelse af tillægsbevillingsansøgning d. 12. august 2018.

Der pågår lige nu undersøgelser om behovet for akutte reparationsarbejder på altaner i boligblokke i Qaqortoq, Paamiut, Maniitsoq og Sisimiut.

e) Hvad gør man for at undgå at byggeriet bidrager til overophedning i økonomien?

Svar:
Der sker i dag ikke tværgående koordinering på anlægsområdet, idet området er decentraliseret til de enkelte Naalakkersuisut-områder.

Inden for boligområdet forsøges med løbende tilpasning af eksempelvis tidsplaner for udførelse af opgaven. Eksempelvis i forbindelse med udbud af byggeri af erstatningsboliger til ofre for flodbølgen i Nuugatsiaq og Illorsuit. Her blev tidsfristen for udførelsen af opgaven ændret i udbudsmaterialet efter ønske fra håndværkerstanden, da det ikke var muligt at opføre boligerne inden for 1 år, men skulle strækkes til 2 år.

I andre tilfælde forsøges med udbud uden tilstrækkelige tilbud kommer ind, og der må ske udbud igen på et senere tidspunkt.

f) Hvad er situationen omkring kloakering? Hvor mange huse mangler kloakering og indlagt vand?

Svar:
Situationen er den, at beslutning om byggemodningens omfang, placering og udbygningsmæssige rækkefølge – så som anlæg af offentlige hovedkloakledninger og offentlige veje – er et kommunalt anliggende, som løbende justeres i kommuneplanlægningen.

Dette sker i dialog med de berørte sektorer, blandt andre Nukissiorfiit, der varetager udbygningen af det offentlige vandforsyningsnet.
Som udgangspunkt er det derfor kommunerne, der via sektorplanlægningen bør have overblikket over, hvilke bebyggelser inden for de enkelte kommuners grænser, som ikke er tilsluttet offentlig kloak og offentlig vandforsyning.

Via NunaGIS (www.nunagis.gl) er det muligt at se udbredelsen af hovedkloakledningerne på tekniske kort over byerne.

g) Hvordan er bygningsreglementet tilpasset i forhold til handicappede?

Svar:
Bygningsreglement 2006 (BR 06) har en række generelle krav til tilgængeligheden i bebyggelse.

I byggeri, hvortil offentligheden har adgang, er der f.eks. krav til indretning af wc-rum, så de kan bruges af personer i kørestol. I BR 06 er der desuden bestemmelser, som har til formål at sikre boligernes tilgængelighed.

Boliger, der er udført efter BR 06 kan uden gennemgribende ændringer i bygningskonstruktioner tilpasses, så den enkelte bolig kan bruges af personer med handicap.

Bestemmelserne i BR 06 skal overholdes ved opførelse af ny bebyggelse og ved ombygning og væsentlige ændringer af bebyggelse samt ved væsentlige ændringer i anvendelsen af bebyggelse.

h) Hvordan sker tilsynet med byggerier og kvaliteteten af byggerierne.

Svar:

Anlægsområdet er decentraliseret, hvorfor hvert enkelt departement har ansvaret for for at foretage det nødvendige tilsyn med byggeriet. Departementet for Boliger og Infrastruktur varetager tilsynet med Selvstyrets boligbyggeri med bistand fra eksterne byggerådgivere. Via referater af byggemøder holder departementet sig underrettet om tilsynet, men udfører også en passende egenkontrol ved bygherretilsyn på byggepladsen.

Departementet for Boliger og Infrastruktur lægger vægt på brugen af digitale projekt- og processtyringsværktøjer i byggeadministrationen for at forebygge fejl og mangler i byggeriet.

i) Hvilken indsats gør man for sikre energieffektivt og bæredygtigt byggeri?

Svar:
Den overordnede indsats reguleres via byggelovgivningen, for tiden givet ved Inatsisartutlov nr. 13 af 26. maj 2010 om byggeri. Byggeloven har til formål at fremme blandt andet (jævnfør formålsbestemmelsen i lovens § 1):

- foranstaltninger, som kan modvirke unødvendigt ressourceforbrug i bebyggelser, og
- anvendelse af miljøvenlige materialer i byggeriet.

Dette udmøntes i byggeforskrifter med krav til bygningers energiforbrug og byggematerialers egenskaber, for tiden givet ved Bygningsreglement 2006 (BR 06).

Konkret gennemfører Departementet for Boliger og Infrastruktur nyt boligbyggeri med særlig fokus på brugernes behov, bæredygtighed og energioptimering. Det indebærer, at der lægges vægt på forhold som:

- totaløkonomiske løsninger ved design af boligerne og energioptimering (god isolering),
- anvendelse af materialer med maksimal levetid og minimale omkostninger til vedligeholdelse,
- anvendelse af innovative udførelsesmetoder som dels er tilpasset de klimatiske forhold i Arktis, dels giver øget lokal beskæftigelse og øget anvendelse af lokalt fremstillede byggevarer.

Det seneste eksempel på denne indsats er opførelsen af 24 boliger i Sisimiut samt 24 boliger i Maniitsoq i årene 2017-2019.

j) Hvad er Naalakkersuisuts erfaring med byggetilsynet på kysten?

Svar:
Det overordnede indtryk er, at de offentlige bygherrer fra tid til anden oplever en række udfordringer med byggetilsynets kvalifikationer med svingende kvalitet af byggeriet til følge.

Bygherrevejledningen fra 2005 er for tiden under revision, og dette skulle gerne medvirke til en øget professionalisering hos de offentlige bygherrer.

k) *På side 558 oplyses, at der afholdes omkostninger til en række forskellige aktiviteter, herunder ajourføring af regelgrundlag m. fl. Hvilken effekt har disse forskellige udgifter for varetagelsen af nærværende hovedkonto?*

Svar:
Den teknologiske udvikling indenfor bygge- og anlægssektoren byder konstant på nye byggematerialer og -metoder, og nye måder at organisere byggeriet på vinder frem, både på den hjemlige front og i udlandet. Som et led i bestræbelserne på at effektivisere byggeriet, finder Naalakkersuisut det derfor nødvendigt, at der afsættes ressourcer til den løbende ajourføring af regelgrundlaget for at imødekomme udviklingen inden for sektoren.

13.2 Hovedkonto 70.10.03 Forsikringer
Hvordan skal det forstås, at øvrige udgifter svarer til indtægter?
Svar:
Som det fremgår af budgetbidraget, afholdes der en række indtægter og udgifter over hovedkontoen. Som øvrige udgifter er der blandet andet beskrevet administrationsudgifter, kurser, undervisning, besigtigelser og skadesforebyggende foranstaltninger.

Der er tillige udgifter til mæglerhonorar og udgifter til forsikringspræmier. Siden 1. januar 2017 har Selvstyret valgt at blive selvforsikret på en række områder.

Baseret på tidligere præmieudgifter fordeles disse omkostninger til enhederne, som bliver opkrævet til bidrag til at holde enhederne skadesløse og som om der stadig er tegnet forsikring.

Indtægterne opsamles i en selvrisikopulje, som opsamles og anvendes til betaling af skader. Det fremgår af tekstanmærkning til hovedkontoen, at udgifterne kan udgiftsføres direkte i Landskassen og at uforbrugte midler på hovedkontoen kan overføres til næste regnskabsår. Dermed kan der opsamles en pulje til imødegåelse af større skader. Da eventuelle uforbrugte midler kan overføres til det kommende år som en reserve til betaling af opståede skader, vil øvrige udgifter og indtægter svare til hinanden.

13.3 Hovedkonto 72.02.03 Administrations- og projektudgifter vedrørende boligbyggeri
Det oplyses at IPK ikke har været aktiv. Har Naalakkersuisut interesse i at IPK startes op igen, og hvad vil det kræve at IPK bliver aktiv?

Svar:
IPK er baseret på lejernes vilje til at etablere en landsorganisation, som kan varetage lejernes interesser. Lejerne vil derfor kunne danne et nyt og aktivt IPK, hvis de ønsker det.

Naalakkersuisut ser gerne, at lejerne igen danner en landsorganisation, så denne kan være med til at varetage og styrke lejernes interesser i de politiske beslutningsprocesser.

Det fremgår af Finanslov for 2019 at der kan ydes et driftsbidrag på 300.000, hvis IPK opfylder en række forudsætninger. IPK har ikke været aktiv de seneste år. Støtten er derfor ikke udbetalt gennem flere år.

Naalakkersuisut oplyser at der forestår en del reformarbejde i de kommende år. Hvilke reformer kan forventes at dette reformarbejde?

Svar:
I efteråret 2017 blev der vedtaget en ny andelsboliglov og lov om boligfinansiering. I dette efterår behandles lov om lån til medbyggerhuse, som også er en del af reformarbejdet.

Der arbejdes på en revidering af lov om støtte til boligbyggeri, fælleshuse, byggesæt mv., som derved kan regulere allerede udstedte lån.

Der er yderligere nedsat en arbejdsgruppe, som arbejder på en ny lejelov samt overdragelse af Selvstyrets boliger til kommunerne. Disse tiltag udgør samlet reformarbejdet på boligområdet.

13.4 Hovedkonto 72.20.02 TV og radiodistribution i Grønland

a) *Det oplyses at hovedkontoen dækker overførsel af DR's tv-signal til Nuuk. Udvalget ønsker uddybning af dette.*

Svar:
Opgaven med overførsel af DR's tv-signal til Nuuk varetages af TELE-POST på baggrund af en aftale mellem TELE-POST og Naalakkersuisut.

b) *Hvad vil det koste at indføre radiodækning af Inatsisartutsamlingerne?*

Svar:
Hvis radiodækningen af Inatsisartutsamlingerne skal være et supplement til de eksisterende udsendelser så vil det kræve en ekstra radiokanal. Transmission af både originalsprog og tolkning kræver to ekstra radiokanaler. Naalakkersuisut bad i 2015 TELE-POST undersøge mulighederne for udsendelse af møder i Inatsisartut-salen via landsdækkende radio.

2015- overslag over omkostninger ved etablering at ekstra radiokanal til transmission af Inatsisartutsamlinger			
	en FM-kanal	to FM-kanaler (Originalsprog og tolkning)	DAB-kanal
Etablerings-omkostninger	Cirka 8 mio. kr.	Cirka 14 mio. kr.	Cirka 14,2 mio. kr.
Driftsudgifter	Cirka 0,8 mio. kr. / årligt	Cirka 1,4 mio. kr. / årligt	Cirka 1,4 mio. kr. / årligt

c) *Er det muligt at benytte søkabelforbindelsen i forhold til nærværende hovedkonto?*

Svar:
De digitale radio- og tv-signaler er ikke forskellige fra anden datatrafik. De routes derfor sandsynligvis allerede gennem søkablet til byer med søkabel. TELE-POST har ingen besparelse ved, at signalerne transmitteres via søkablet idet det ikke mindsker behovet for radiokæderne.

13.5 Hovedkonto 72.20.05 Tilskud til passagerbefordring

a) *Kunne der opnås forbedring af serviceaftalerne ved benyttelse af private?*

Svar:
Som følge af internationalt udbud, bliver servicekontrakterne allerede i dag betjent af private operatører.

b) *Er der overvejet indførelse af obligatorisk rejseforsikringer i forhold til serviceaftalerne?*

Svar:
Det har været overvejet. Naalakkersuisut besluttede ved indgåelse af tillægsaftalerne til servicekontrakterne, at påtage sig omkostningerne til erstatningsbilletter og ophold og forplejning for herboende passagerer ved forsinkelser mellem servicekontraktområderne og det kommercielle rutenet.

c) *Gælder rabat til ældre og sportsfolk også om sommeren?*

Svar:
Disko Line, Norlandair og Air Greenland giver rabat til ældre hele året inden for servicekontraktområderne.

Arctic Umiaq Line tilbyder i øjeblikket ikke pensionistrabatter i sommermånederne. Der pågår dialog med Arctic Umiaq Line om indførelse af pensionistrabatter i sommermåderne.

Rabat til foreninger indgår ikke som en del af servicekontrakterne. Det er op til operatørerne, om de ønsker at tilbyde ekstra rabatter til foreninger og sportsfolk. Dette ligger inden for operatørens kommercielle virksomhed.

d) *Før 2017 kunne man ikke få erstatning, hvis man ikke havde fast adresse i Grønland. Kan dette afhjælpes?*

Svar:
Det antages, at der i spørgsmålet menes erstatning i forbindelse med erstatningsbilletter, ophold og forplejning ved forsinkelser mellem det kommercielle rutenet og servicekontraktnettet.

Ved indgåelse af aftalerne var det et politisk ønske, at ordningen kun skulle gælde herboende passagerer. Det var Naalakkersuisuts ønske, at midlerne skulle bruges til gavn for grønlandske borgere. Rejsende, som ikke er bosiddende i

Grønland, har mulighed for at tegne en privat rejseforsikring. Det gælder for eksempel turister. Nøjagtig som det er tilfældet for grønlandske borgere, som rejser i udlandet.

13.6 Hovedkonto 72.20.07 Overvågning og monitorering, trafikområdet

Med hvem og om hvad er der indgået aftaler i henhold til hovedkontoen tilknyttede tekstanmærkning?

Svar:
I henhold til hovedkontoen tilknyttede tekstanmærkning er der indgået følgende aftaler:

Der er indgået en et-årig aftale om konsulentbistand på havne- og søfartsområdet med Borchersen Marine.

Der er indgået en étårig aftale om konsulentrådgivning på luftfartsområdet med Jørgen Lolk Larsen

Der er indgået en konsulentaftale med udløb 31/12-2018 med Andreas Østbirk i forbindelse med udarbejdelse af de samfundsøkonomiske analyser.

Der blev i 2016 indgået en havnemyndighedsaftale med Royal Arctic Line, aftalen udløber pr 31/12-2018

Havnemyndighedsaftalen med KNI blev genforhandlet og opdateret i løbet af 2018 – og vil løbe indtil 2020.

Der er indgået en aftale med Orbicon om teknisk rådgivning og bistand i forbindelse med renovering og etablering af havneanlæg.

13.7 Hovedkonto 72.20.10 Godtransport

a) *Det oplyses, at de grønlandske byger og yderdistrikter samt Kangaatsiaq og Qeqertarsuaq skal sikres regelmæssig godsmæssig betjening. Har SIKUKI haft nogen betydning eller konsekvens for dette?*

Svar:
En 20-årig servicekontrakt til sikring af godsbefordring til bygder og yderdistrikter blev indgået i 2011. Sikuki Harbour åbnede i 2017. Sikuki Harbour medfører en forbedret håndtering af gods i Grønland, så man kan hævde at Sikuki A/S dermed indirekte har betydning for godsbefordring til Kangaatsiaq og Qeqertarsuaq.

b) *Har fragtpriserne fulgt de planlagte prisstigninger?*

Svar:
Der har ikke været planlagte prisstigninger på fragt. Ændring i fragtrater skal godkendes af Naalakkersuisut.

c) *Kan dette medføre billigere dagligvarepriser?*

Svar:

Fragtpriser udgør en mindre del af priserne på dagligvarer. Hvis fragtpriser falder eller stiger, kan dagligvareleverandøren vælge, at lade dette påvirke salgsprisen på et produkt. Der er pt. ikke planer om at hæve eller sænke fragtpriserne.

13.8 Hovedkonto 72.24.02 Mittarfeqarfiit, Serviceydelser til staten

a) *Hvordan vil lufthavnspakken påvirke nærværende hovedkonto?*

Svar:
Serviceydelserne til Staten leveres i Kangerlussuaq. Servicekontrakten med staten udløber i 2020 og forventes genforhandlet i 2019. Genforhandlingen vil ske i lyset af beslutningen om en ny lufthavnsstruktur.

b) *Vil Forsvaret til stadighed benytte Kangerlussuaq?*

Svar:
Der henvises til besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 239 af den 11. oktober 2018, der giver de mest opdaterede informationer herom.

https://ina.gl/documents/para3637/2018/svar/239_2018_forsvaret_SAOL_svar.pdf

13.9 Hovedkonto 72.26.02 Grønlands Lufthavne, Mittarfeqarfiit

a) *Hvad er status på energiforsyningsaktiviteterne i Kangerlussuaq og Narsarsuaq, og hvordan vil Naalakkersuisut sikre samme priser i de to bygder som i resten af Grønland?*

Svar:
Naalakkersuisut ønsker at der pr. 1. januar 2019 indføres de samme forsyningspriser i Mittarfeqarfiits forsyningsområder, som i resten af landet.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, bestående af Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Finanser og Departementet for Erhverv og Energi. Arbejdsgruppen skal redegøre for omsætningstabet for Mittarfeqarfiit, og hvordan Mittarfeqarfiit godtgøres for dette tab.

b) *Anvender man i de to bygder samme frekvens som i resten af Grønland?*

Svar:
I Kangerlussuaq anvendes 60 Hz. Narsarsuaq anvender 50 Hz, som er samme frekvens som i resten af landet.

14. Aktivitetsområde 73 – 77 Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Energi

14.1 Hovedkonto 73.01.01 Departement for Natur og Miljø

a) Hvad er planerne for dansk beredskab, herunder bekæmpelse af tung olie?

Svar:

I tilfælde af omfattende forurening med olie og kemikalier i farvande ved Grønland kan Grønlands Selvstyre anmode den danske stat om at bekæmpe forureningen, og den danske stat har pligt til at imødekomme en sådan anmodning og afholde udgifterne til bekæmpelse af forureningen. Omfattende forurening er en sådan forurening, som grønlandske myndigheder ikke kan bekæmpe med eget beredskab.

b) Afholdes der kursus for ansatte indenfor beredskabet?

Svar:
Det danske Forsvar har igennem en årrække afholdt beredskabsøvelser i Grønland, såsom SAREX, LIVEX osv. Både grønlandske og danske myndigheder har deltaget i disse øvelser.

14.2 Hovedkonto 73.95.04 Udviklingsprojekter inden for klima

a) Hvad er planerne for igangsætning af området?

Svar:
Borgere, virksomheder, institutioner, foreninger, kommuner og andre kan søge støtte til projekter under denne tilskudsbevilling. Der kan gives tilsagn til støtte til projekter, som er med til at:

- Øge viden om klimaændringernes effekt på naturen og på samfundet
- At udvikle strategier for tilpasning til klimaforandringer.
- At igangsætte pilotprojekter indenfor tilpasning til klimaforandringer.
- At udarbejde og formidle informationer samt vidensdele med relevante parter. i 2018.

b) Udvalget savner aktivitetstal for hovedkontoen.

Svar:
Et ændringsforslag med forventede aktivitetstal vil blive fremsat i forbindelse med behandlingen af forslaget til finansloven.

14.3 Hovedkonto 77.01.05 Eksplosivstoffer, brand og beredskab
Hvordan har man sikret sig at sprængstofdepoterne er placeret i tryg afstand til bymæssig bebyggelse?

Svar:
Tilladelsen til sprængstofsdepoter meddeles i henholdt til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 16 af 16. juli 2007 om eksplosive stoffer. I forbindelse med tilladelsen til et sprængstofsdepot, indgår der en række beregninger, der tager højde for afstanden mellem sprængstofdepotet og bebyggelse. I tilladelsen reguleres, hvor meget sprængstof depotet må indeholde. Omkring sprængstofdepoter fastsættes en klausuleret zone, hvor der ikke må bygges boliger.

14.4 Hovedkonto 77.05.01 Affaldsområdet, drift
a) Hvordan går det med miljøarbejdet i bygderne?

b) Hvilke konsekvenser forventer man af de påtænkte centrale affaldsforbrændingsanlæg?
c) Hvordan vil man gribe løsningen med centrale affaldsforbrændingsanlæg an?
d) Hvad vil man gøre for at løse det store problem med storskrald i byer og bygder?

Samlet svar:
Kommunerne arbejder på at forbedre miljøet i byer og bygder (inkl. storskraldsordninger). På politisk koordinationsgruppemøde den 25. september 2018 blev Naalakkersuisut og samtlige borgmestre enige om, at det af hensyn til sundhed og miljø, er presserende at gå væk fra mange mindre lokale anlæg og i stedet få etableret to store forbrændingsanlæg med tilstrækkelig lagerkapacitet, således at affald fra hele landet kan transporteres til de kommende landsdækkende anlæg. Med etableringen af nye, store anlæg vil forbrændingen af affald kunne ske på den miljømæssigt mest hensigtsmæssige måde. Dette skal på sigt være med til at løse udfordringerne med affald i byer og bygder.

Kommunerne vil som første skridt etablere et fælles kommunalt affaldsselskab. Kommunerne er dermed nået til enighed om at løfte affaldsopgaven solidarisk.

Det fælles kommunale affaldsselskab skal blandt andet stå for detailprojekteringen af de to nationale forbrændingsanlæg, samt detailprojekteringen af spildolieanlæg. Naalakkersuisut støtter det fælles kommunale affaldsselskabs detailprojektering af nye forbrændingsanlæg med op til 6 mio. kr. Der er derfor reserveret 6 mio. kr. til detailprojektering af nye forbrændingsanlæg på hovedkonto 77.05.08 Miljøfond. Eventuelle udgifter herudover til projektering afholdes af kommunerne.

14.5 Hovedkonto 77.05.02 Grønlands Naturinstitut
a) Hvorfor foreslås lavere bevillinger i forhold til FL 2018, når man tænker på at instituttet har så stor betydning for fiskeriet?

b) Hvordan er bevillingens udmøntning fordelt mellem aktivitetstallene?

Samlet svar:
Bevillingen i FFL2019 er 750.000 kr. mindre end i FL2018. Det skyldes til dels, at der har været givet en særbevilling til at udføre narhvalundersøgelser i Østgrønland i 2017 og 2018. Disse undersøgelser er afsluttet, hvorfor der ikke er behov for en tilsvarende bevilling i 2019.

Derudover er afsat negativ budgetregulering på 15 mio. kr. årligt fra 2019 for hele Centraladministrationen under hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering, administration. Naturinstituttets andel af denne budgetregulering udgør 504.000 kr. i 2019. Denne besparelse vil ramme på tværs af alle Naturinstituttets områder.

Den samlede bevilling til fiskeriområdet (pelagiske ressourcer) er i de seneste år blevet øget betydeligt.

Naturinstituttets samlede budget består af bevillingen på Finansloven samt eksterne bevillinger. Naturinstituttet er en uafhængig forskningsinstitution, hvis budget og aktivitetsprogram godkendes hvert år af Naturinstituttets bestyrelse.

Der forventes samme aktivitetstal (Internationale møder, videnskabelige artikler, rapporter mm.) i 2019 som i 2018.

14.6 Hovedkonto 77.05.07 Miljøbeskyttelse

a) Hvilke tanker har Naalakkersuisut om nye løsninger til indsamling af plastaffald, og anvendelse af biologisk nedbrydelig plastmateriale?

Svar:
Naalakkersuisut har på nuværende tidspunkt ikke planer om at lave nye løsninger særskilt til indsamling af plastaffald, idet plastaffald afbrændes sammen med den øvrige dagrenovation. Naalakkersuisut har på nuværende tidspunkt heller ikke planer om nye løsninger i forhold til anvendelse af biologisk nedbrydelig plastmateriale, men Naalakkersuisut følger med i udviklingen på området.

Naalakkersuisut overvejer dog indførelse af en miljøafgift på plastikposer. En sådan miljøafgift vil kunne være med til at skabe incitament ved forbrugerne til at anvende mere miljøvenlige alternativer, såsom indkøbsnet eller anvende plastikposen flere gange.

Herudover har Naalakkersuisut fokus på holdningsbearbejdning igennem kampagner, således at affald (herunder plastikaffald) ikke efterlades i naturen.

b) Hvad er situationen med evt. problem med kunstgræsbanerne?

Svar:
Etablering af kunstgræsbaner er et kommunalt anliggende. Naalakkersuisut er opmærksom på, at de bør placeres på egnede arealer.

14.7 Hovedkonto 77.05.08 Miljøfond

a) Det oplyses, at der med bevillingen for nærværende hovedkonto kan kommunerne søge tilskud til at gennemføre kommunale pilotprojekter, og at det forudsættes, at kommunerne medvirker til finansiering af de kommunale pilotprojekter. Hvad sker hvis kommunerne ikke vil eller ikke kan?

Svar:
Bevillingen anvendes til at yde tilskud til kommunerne til etablering af miljøteknologiske anlæg. Det forudsættes, at kommunerne medvirker til finansiering af de kommunale miljøanlæg og kommunale pilotprojekter på miljøområdet. Der ydes ikke støtte medmindre dette krav er opfyldt. Kommunalbestyrelsen skal i alle byer og bygder sikre etablering af en bortskaffelsesmulighed for affald.

b) Anses afgifter vedrørende hybridbiler som miljøafgift?

Svar:
Der kan være mange forskellige grunde til at indføre en afgift. For eksempel kan en afgift være miljømæssigt begrundet, fiskalt begrundet eller begrundet med andre gavnlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Oftest gælder det, at afgiften kan begrundes i flere (eller alle) af de ovennævnte forhold.

Dette gælder også i forhold til afgifter på hybridbiler. Afgiften på disse skal således også ses i forhold til den samlede afgiftsstruktur og dermed også de

afgifter, der lægges på andre biltyper, når det skal vurderes i hvilken udstrækning, afgiften på hybridbiler kan siges at være miljømæssigt begrundet.

15. Aktivitetsområde 80-89 Anlægsområdet

15.1 Hovedkonto 80.00.01 Omrokeringsreserve
Hvordan styres anlægsområdet i dag?

Svar:
Anlægsområdet er i dag decentraliseret og opdelt til de enkelte departementer, hvor hvert departement er ansvarligt for anlægsopgaver inden for deres eget område.

Hvert departement har også ansvaret for at udarbejde sektorplaner inden for de respektive områder.

Der er indført et princip med 2-delt bevillingssystem, hvor man i første omgang bevilger midler til udarbejdelse af et projekt til og med licitation, hvor man kender projektets endelige pris. Efter afholdt licitation søges midler til projektet udmøntet til udførelse. Således undgås så vidt muligt, at der ligger ubrugte midler til et bestemt projekt i Anlægs- og renoveringsfonden.

15.2 Hovedkonto 80.30.12 Ældreinstitutioner

a) *Hvad er baggrunden for det store fald i bevillingerne? Har kommunerne formuleret deres politik på ældreboligområdet?*

Svar:
Bevillingen udmøntes på baggrund af projekter, som er blevet planlagt de forudgående år. Bevillingen er således afhængig af, hvor mange projekter kommunerne og Naalakkersuisut i fællesskab ønsker at sætte i gang. Hovedkontoen minder om en tilskudskonto, hvor kommunerne kan få op til 50% finansiering af hvert projekt. Det vides ikke præcist, hvorfor der er blevet planlagt færre projekter for 2019 end sædvanligt.

Kommunerne har formuleret en ældrepolitik. I Avannaata Kommunia og Kommune Qeqertalik Kommunia arbejdes der efter den tidligere Qaasuitsup Kommunias ældrepolitik. Qeqqata Kommunia har sendt en planstrategi i høring, der indeholder en ældrepolitik. Kommuneqarfik Sermersooq har en ældrepolitik, gældende fra 2016-2026. I Kommune Kujalleq er der en ældrepolitik gældende fra 2013-17 som ikke er blevet fornyet.

b) *I hvor stort omfang bygges flexboliger til benyttelse som ældre- eller studieboliger?*

Svar:
Ældreboliger og studieboliger er at betragte som almindelige boliger, som hører under Landstingsforordning nr. 39 af 2017 om boligfinansiering, og der skelnes ikke mellem, om der er tale om ældreboliger eller studieboliger.

c) Hvilke kommuner bliver de næste, der kan få udvidet deres alderdomshjem efter Upernavik og Aasiaat?

Svar:
Der pågår i øjeblikket dialog med kommunerne om deres behov inden for området, og sideløbende er der en ældresektorplan under udarbejdelse i Socialstyrelsen. Den videre plan for udvidelser af alderdomshjem afhænger af finanslovsforhandlingerne.

d) Udvalget bemærker, at de gamle kommunebetegnelser stadig anvendes i FFL2019.

Svar:
Dette vil blive søgt rettet ved 2. eller 3. behandling af FFL2019.

15.2 Hovedkonto 83.30.13 Landsdækkende institutioner

a) Hvad er baggrunden for det store fald i bevillingerne?

Svar:

Midlerne på hovedkonto 83.30.13 bliver fastsat i forbindelse med en politisk prioritering. Der mangler i øjeblikket 40 pladser på døgninstitutioner for børn og unge i Grønland. Da Naalakkersuisut har forsyningspligt på området, er der fremadrettet behov for en væsentlig udbygning for at imødekomme behovet. På handicapområdet er bygningsmassen i vid udstrækning forældet og trænger til fornyelse. Der er på finansloven afsat midler til renovering af tre ud af ti eksisterende institutioner. Ud over de tre der renoveres, er minimum yderligere tre institutioner i en tilstand der kræver snarlig renovering.

b) Hvordan vil man styre denne bevillingsændring i forhold til kommunerne?

Svar:
Der arbejdes pt. på at finde egnede lejeboliger til både døgninstitutioner for børn og unge samt til handicapinstitutioner.

Lejeboliger er en mindre optimal løsning, da boligerne sjældent er indrettet til målgruppen og ofte er relativt små. Derfor lægges lejeboliger ind som satellitafdelinger til eksisterende døgninstitutioner. De små satellitafdelinger har høje personalenormeringer, og har derfor høje driftsomkostninger sammenlignet med døgninstitutioner, der er indrettet og bygget til formålet.

c) Har Naalakkersuisut planer om erfaringsopsamling i forhold til byggeri efter nærværende hovedkonto?

Svar:

Alle byggeprojekter evalueres og de gode løsninger og erfaringer forsøges båret videre til de næste projekter. Der pågår en dialog med Departementet for Bolig og Infrastruktur om, at oprette en fælles erfaringsdatabase på tværs af Naalakkersuisuts byggerier.

15.3 Hovedkonto 84.40.14 Kultur- og idrætsbyggeri

a) *Har Naalakkersuisut planer om at anvende multifunktionsbygninger som kultur- og idrætsbyggeri?*

Svar:
Der kan via hovedkonto 84.40.14 efter ansøgning til Grønlands Selvstyre søges op mod 50 % af renoveringen af idrætshaller.

Naalakkersuisut kan se fordele ved at anvende multifunktionshuse. Det skal dog nævnes, at anlæg af kulturhuse og idrætsanlæg er kommunalt anliggende.

b) *Er de relativt små bevillinger udtryk for kommunernes behov, eller kan der være andre årsager?*

Svar:
Bevillingen blev afsat med det formål, at de selvejende samt kommunale idrætshaller skal kunne søge om tilskud til renovering af de eksisterende idrætshaller. Bevillingens størrelse er sat til 5 mio. kr. årligt ud fra tilstandsregistreringen samt kravet om højst 50 % tilskud.

15.4 Hovedkonto 84.40.15 Kollegiebyggeri

a) *Der er et stort behov for kollegiebyggeri. Har Naalakkersuisut en samlet langsigtet plan for kollegiebyggeri, hvor der ud over standardkollegier også er indføjet andre boligformer, eksempelvis flexboliger, kollektiver m.fl.?*
b) *Har Naalakkersuisut fundet en løsning på problemet med manglende kollegiepladser som bremseklods i forhold til indtag af elever og studerende?*
c) *Har Naalakkersuisut overblik over eksempelvis skimmelsvamp situationen for skolehjem, og hvor store udisponerede midler er der opsamlet til dato?*
d) *Hvor stor er manglen på kollegier for de elever eller studerende der har bopæl i uddannelsesbyerne?*

Samlet svar:
Behov for kollegiepladser ved skolestart om efteråret er stort. Derfor har Naalakkersuisut en strategi om at bygge kollegier i uddannelsesbyer med behov herfor. Dette udspecificeres i den kommende sektorplan for kollegier, som på nuværende tidspunkt er i afslutningsfasen.

Mangel på kollegiepladser gør, at anvendelsen af kollegiepladser til flexboliger er uhensigtsmæssigt og dermed gør behovet for kollegiepladser endnu større. Standardkollegietyperne er indrettet, så der både tages højde for kollektive og enkelte boenheder. Derudover har Departementet for Uddannelse, Kultur og

Kirke igangsat dialog med uddannelsesinstitutionerne om mulige forskudte studiestarter således, at behovet i august og september kan mindskes. Omfanget af mangel på kollegier er af en flydende størrelse, som ændrer sig fra semester til semester, og endda nogle gange på månedlig basis. Den akutte løsning er afhjulpet med leje af kollegiekapacitet, som pt. andrager omkring 15 mio. kr. om året.

Uagtet sæsonbetingede variationer og akutte løsninger, er der behov for flere kollegiepladser. Hensigten med kommende kollegiebyggerier er at erstatte den akutte behov med udbygget kollegiemasse. Naalakkersuisut har planer om at kollegiebyggerierne skulle foregår i 3 etaper. Naalakkersuisut vil til 2. behandling af FFL2019 lave et ændringsforslag, der udspecificerer etape 1 og dertil hørende fordeling af kollegiebyggerierne i uddannelsesbyerne.

Ved 2. behandling af FFL2018 blev bloktilskuddet til kommunerne forhøjet med 90 mio. kr. fra 2018. Forhøjelsen af bevillingen var en direkte følge af overdragelsen af anlægsmidlerne på førskole- og skoleområdet fra Selvstyret til kommunerne. Dette indebærer, at ansvaret for alle anlæg og renovering af skolehjem fremover alene foretages og finansieres af kommunerne selv.

For anlægsprojektet af skole/elevhjem i Qassiarsuk gælder det, at kommunen og Selvstyret blev enige om i forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne for 2018, at dette færdiggøres af Selvstyret. Status på dette anlægsprojekt er, at saneringen er sendt til licitation. Licitationen af anlægget forventes afholdt primo 2019, og det forventes på den baggrund, at anlægsarbejdet begynder sommeren 2019.

Kollegieadministrationerne kan tildele kollegieboliger til elever eller studerende, der har bopæl i uddannelsesbyerne. Men som udgangspunkt har udefrakommende uddannelsessøgende fortrinsret til en kollegiebolig/kollegiesengeplads i uddannelsesbyerne jf. § 2 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 18 af 1. november 2007 om kollegier.

Eksempelvis kan det nævnes, at der i Kollegieadministrationens Fælleskontor (KAF) pr. 22. oktober er registreret 1 uddannelsessøgende, der har bopæl i Nuuk, som har ønsket om tildeling af en kollegiebolig/sengeplads via KAF. Derudover er der i alt 5 uddannelsessøgende med bopæl i Nuuk, som midlertidigt har fået tildelt en kollegieplads i en tidsbegrænset periode, hvoraf 4 af dem forventes at forlade den midlertidig tildelte kollegieplads i år, og 1 der forventes at forlade kollegiepladsen sommeren til 2019.

15.5 Hovedkonto 85.50.20 Turismeanlæg

a) Hvilke konsekvenser vil forsinkelse af Isfjordscenteret få?

Svar:
Forsinkelsen af Ilulissat Isfjordscenter betyder, at besøgscenteret bliver et år forsinket med forventet ny åbningsdato i løbet af efteråret 2021. Tilpasninger af projektet samt detailtegning og -beregning af det komplekse byggeri har taget længere tid end forventet. Dette har medført, at projektets udformning og

udstilling tilrettes endnu mere præcist. Det forventes ikke, at forsinkelsen får konsekvenser for realiseringen af isfjordscenteret.

b) *Er der udarbejdet prioriteringsliste for turismeanlæg henover budgetåret og overslagsårene?*

Svar:
Visse besøgscentre er allerede længere fremme i processen end andre. Ilulissat Isfjordscenter har været i proces i flere år, og det forventes at anlæggelsen starter i 2019. Besøgscenteret i Nuuk er også godt undervejs, og en stor del af finansieringen er ved at blive tilvejebragt. Desuden er en passende bygning er ved at blive lokaliseret.

For de andre kommuner har etablering af visitorcentre været et tema på de netop afholdte turismeseminarer.

15.6 Hovedkonto 86.60.01 Sundhedsvæsenet
Hvor langt er man nået med børneafsnit til SANA's psykiatriafdeling?

Svar:
Der er ikke tale om børneafsnit på psyk. Derimod er der tale om børneafsnit på medicinsk område. Sundhedsvæsenet er så småt i gang med ombygningen af den tidligere økonomiafdeling til MED-ambulatorium, som skal gøre, at der kan komme plads til børneafsnittet på MED.

15.7 Hovedkonto 87.11.06 5-års eftersyn

a) *Hvilke resultater får man ud af 5-års eftersyn?*

Svar:
Jf. AP 95 gælder 5 års eftersyn kun hvor entreprisesummen er over 5,0 mio. kr.

Ved 5- års eftersyn:
Bygherren indkalder entreprenøren til en afsluttende gennemgang af arbejdet. I forbindelse med eftersyn udfærdiges et dokument (eftersynsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger.

Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren, hvor fejl og mangler opgøres og som skal udbedres inden for en given tidsramme.

b) *Hvordan følger man op på sager, hvor man konstaterer eksempelvis byggesjusk i forbindelse med 5-årseftersyn?*

Svar:
Jf. AP 95 og ovennævnte beskrivelse af proceduren, skal entreprenøren afhjælpe de påberåbte mangler ved arbejdet, inden for en given tidsramme. Såfremt entreprenøren ikke afhjælper de påberåbte mangler, kan bygherren kræve manglerne afhjulpet ved anvendelse af den af entreprenøren stillede sikkerhedsstillelse for entreprisen.

15.8 Hovedkonto 87.11.09 Transportkommissionen - forundersøgelser

a) *Hvordan kan offentligheden få indblik i de forundersøgelser der udarbejdes i henhold til nærværende hovedkonto?*

Svar:
Når der udarbejdes forundersøgelser i verserende projekter, er det en proces, der resulterer i en rapport eller analyse, der så anvendes i den politiske beslutningsproces. Når forundersøgelsesrapporterne er færdige, kan de offentliggøres.

b) *Hvilke lufthavne arbejdes der med i budgetåret 2019 og overslagsårene?*

Svar:
Der arbejdes med projektering af følgende lufthavne: Tasiilaq, Ittoqqortoormiit, Qeqertarsuaq, Kangaatsiaq, Qasigiannguit, Narsaq, og Nanortalik.

Uummannaq indgår som et ønske i koalitionsaftalen af oktober 2018, og der skal således tages stilling til igangsættelsen af forundersøgelserne for Uummannaq.

15.9 Hovedkonto 87.73.12 Reinvestering i havne og kajanlæg

Hvordan indgår planerne om den nye havn i Kangerlussuaq i nærværende finanslovsforslag, og hvor store midler forventes afsat til formålet?

Svar:
Inatsisartuts Finans- og Skatteudvalg godkendte den 8. december 2017 Naalakkersuisuts indstilling om at projektere og udmønte ny havn i Kangerlussuaq, læmole i Qaanaaq, samt nye havnefaciliteter i Uummannaq. Der blev således i 2017 afsat samlet 4 mio. kr. til projektering og 57,6 mio. kr. til en pulje til udmøntning af alle tre anlæg. Af projekteringsmidlerne var de 2 mio. kr. specifikt afsat til Kangerlussuaq, mens der var afsat 1 mio. kr. til projektering af hvert af de to øvrige nyanlæg.

Anlæggelsen af Qaanaaq Læmole er planmæssigt igangsat i 2018 og forventes færdigt i 2020. Prisen for anlægget er 32 mio. kr.

Projekteringen af nye havnefaciliteter i Uummannaq er planmæssigt igangsat i 2018 med forventet start på udmøntning i 2019. Endnu er der kun udarbejdet grove prisoverslag, men det må forventes at prisen for udmøntning ligger i samme leje som Qaanaaq Læmole. Når der er gennemført udbud og tilbud foreligger, kan det vise sig at der skal tilføres yderligere midler.

Projekteringen af ny havn i Kangerlussuaq har vist sig dyrere end de bevilligede 2 mio. kr. Projekteringen forventer at koste 4 mio. kr. Der skal således findes 2 mio. kr. yderligere til projekteringsopgaven. Projekteringen vil kunne fortsætte, når disse midler er bevilliget.

Der kan i forbindelse med behandlingen af finansloven fremsættes ændringsforslag, hvor 2 mio. kr. overføres fra projekt 996.21.128 Diverse nyanlæg til projekt 082.24.129 Havn i Kangerlussuaq.

Det kan således forventes, at når projekteringen af Kangerlussuaq havn er færdig i 2019, vil der ikke være flere midler på hovedkonto 87.73.12 til udmøntning af nyanlæg. Der skal således bevilliges yderligere midler til at anlægge havn og vejføring til ny havn, men et overslag er ikke udarbejdet, da projekteringen ikke er udført.

15.10 Hovedkonto 87.73.20 Udbygning af landingsbanestruktur
Hvilke banelængder opereres der med for de nævnte byer, herunder Tasiilaq?

Svar:
Svar: Inatsisartutbeslutning på efterårssamlingen i 2015 opererede med følgende banelængder:

- Tasiilaq: 1500 meter
- Ittoqqortoormiit: 650 meter
- Qeqertarsuaq: 650 meter
- Kangaatsiaq: 650 meter
- Qasigiannguit: 650 meter
- Narsaq: 650 meter
- Nanortalik: 650 meter

Uummannaq: indgår i den nye koalitionsaftale, og der skal således tages stilling til igangsættelsen af forundersøgelserne.

Jf. også svaret til spørgsmål 15.8 gennemføres en række undersøgelser og analyser forinden, der kan fremægges et egentligt beslutningsgrundlag til eventuelt igangsætning af de enkelte lufthavnsbyggerier.

15.11 Hovedkonto 87.73.22 GLV - landingspladser
a) Hvilke planer har man for til materiellet, herunder sikkerhedsudstyr?

Svar:
Det rullende materiel har typisk en begrænset levetid på mellem 20-30 år. Dette gælder også for flere af Mittarfeqarfiits brandbiler, som er ved at nå en alder, hvor de skal udskiftes. Uden disse brandbiler kan lufthavnene ikke holdes åbne for trafik.

Derudover skal der løbende reinvesteres i vedligehold af banerne, samt kommunikationsudstyret som ligeledes er af ældre dato.

b) Hvor stort er vedligeholdelsesefterslæbet?

Svar:
Vedligeholdelsesefterslæbet var i Forslag til Finanslov 2019 angivet til 341 mio. kr. Der pågår et arbejde med at lave en løbende reinvesteringsplan.

Såfremt hele reinvesteringen skal finansieres over driften, vil der enten skulle reguleres i takst- og betalinger for brugen af lufthavnene. Alternativt skal der prioriteres midler på finansloven. Behovet for reinvesteringer er opgjort frem til 2037.

15.12 Hovedkonto 89.71.40 Nukissiorfiit, anlægsudlån

Hvor mange bygninger henligger ubrugte, og hvad gør man for at komme af med disse i så fald?

Svar:

Nukissiorfiit har ikke en konkret opgørelse over hvor mange bygninger der henligger ubrugte. Der er vurderingen, at alle bygninger - store som små - bruges til lager eller lignende.

Derfor har Nukissiorfiit iværksat et oprydnings- og saneringsprojekt på alle lagre og bygninger overalt i Nukissiorfiit.

Elværket i Paamiut er rømningsklart, men der er stadig en netstation i bygningen som indgår i forsyningsnettet i byen. Tilsvarende for Maniitsoq. Her er der dog også tale om et elværk der indgår som reserveelværk.

P.t. har Nukissiorfiit to gamle og nedlagte elværker, Nuuk henholdsvis Qaqortoq. Disse henligger ubrugte. Elværket i Nuuk er reserveret til eget brug (personale-boliger).

Nukissiorfiit har nedlagt det tidligere elværk der var etableret i bygning B-3 i Qaqortoq samt det tilhørende tankanlæg og en mindre lagerbygning B-168. Forsyningen i Qaqortoq er d.d. overtaget af vandkraftværket i Qorlortorsuaq, med backup fra kraftvarmeværket i Qaqortoq. Oprydning, tilstandsvurdering og rømning af B-3, samt de tilhørende udvendige arealer, er igangsat og i nødvendigt omfang vil der blive foretaget de krævede tiltag i relation til miljøoprydning jævnfør gældende lovgivning. Nukissiorfiit har bortskaffet alt produktionsmateriel i maskinsalen i B-3. Afhængigt af formålet med en eventuel ny anvendelse vurderes det, at der skal gennemføres en del ændringer, men overordnet er det vurderingen, at bygningen kan tilpasses andre formål.

Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi vil derfor efter drøftelser med kommunen fremsende et ÆF til FFL 2019, indeholdende en bevillingsmæssig hjemmel til at det tidligere el-værk B3 kan anvendes til et visitorcenter.

Nukissiorfiit har således fokus på at reducere bygningsmassen, så driftsomkostningerne til almindelig vedligeholdelse m.v. kan reduceres. Processen er en del af det igangsatte oprydningsprojekt, der også har til formål at sanere lagrene.

Nukissiorfiit vil i forbindelse med afhændelse af frigjorte bygninger sikre, at der er foretaget miljøoprydning alternativt nedrivning af bygningen, før den indstilles til videre brug og alternativt til salg.

Afhændelse følger de af Selvstyret fastsatte retningslinjer herfor, herunder budgetregulativet.

Når der investeres i nye anlæg til vand og elforsyning, er det en almindelig forretningsmæssig praksis, at provenuet fra salg af de nedslidte anlæg anvendes til at nedbringe netto-investeringsudgifterne, så forbrugernes udgifter til el og vand holdes så lave som mulige.

15.13 Hovedkonto 89.72.12 Boligprojekter og Erstatningsbyggeri

a) *Udvalget ønsker en uddybning af anvendelse af standardiserede renovering- som saneringskoncepter.*

Svar:
For boligområdet kan der blandt andet nævnes:

- Der er udviklet et enkelt koncept for istandsættelse af enkelte lejemål, der ellers ville stå tomme, blandt andet pga. skimmelsvamp. Formålet har været at begrænse tomgangsboliger, få mindre lokale entreprenører beskæftiget, samt istandsat i en rimelig kvalitet til overkommelige priser. Disse kaldes "smilende boliger", og der er blandt andet i Nuuk istandsat over 100 boliger, samt knap 30 boliger i Aasiaat.
- I nedrivningsprojekter sikres nedrivning i henhold til gældende regler og vejledninger, således at miljøloven overholdes. Opgaverne fordeles til lokale kvalificerede ingeniørfirmaer i Grønland, på en sådan måde, at hvert ingeniørfirma har ansvaret for områder, hovedsageligt hvor de selv er repræsenteret. Således opnås, at rationale og erfaring bredes ud.
- Ved altanrenoveringer, som er en stor udfordring, arbejdes der på standardiserede koncepter på baggrund af behov og erfaringer.
- Pt. udføres forsøg med renovering af eksisterende faldstammer (afløb) uden udskiftning, således at beboere kan blive boende under renovering.
- Ved udvendige istandsættelser foreligger standardiserede projekter
- Til alle projekter anvendes standardiserede entrepriseretlige udbudskoncepter.

b) *Hvordan sikrer Naalakkersuisut sig, at også mindrebemidlede kan flytte ind i nyrenoverede ejendomme, hvor boligsikring ikke altid er tilstrækkelig til medfinansiering af huslejen?*

Svar:
Naalakkersuisut har i løbet af de seneste år foretaget en del af en større samlet socialreform. Her er blandt andet. aftrapningsreglerne for en række sociale ydelser er blevet ændret, herunder boligsikringen.

Som led i den kommende reform af offentlig hjælp og af tilgrænsende offentlige ydelser, herunder boligsikring vil et eventuelt behov for en særlig indsats for at imødekomme et muligt behov desuden blive overvejet

c) *Hvordan sikrer Naalakkersuisut sig, at der bygges efter behov?*

Svar:
Naalakkersuisut har udarbejdet sektorplaner for flerfamilieboliger. I disse sektorplaner er der også oplysninger om boligoverskud/underskud i de enkelte byer. Kommunerne er tilsvarende i gang hermed. Der vil blive et behov for at

koordinere disse sektorplaner, særligt indtil selvstyrets lejeboliger eventuelt overdrages til kommunerne.

d) Hvilke planer har Naalakkersuisut for de mange boligløse?

Svar:
Naalakkersuisut er i gang med en større boligreform. Boligreformen skal gøre det attraktivt at boligforsyne sig selv, ved at gøre det muligt for flere at enten købe en ejerbolig eller andelsbolig. Herved vil der kunne blive frigivet flere udlejningsboliger, for de borgere, der ikke har råd til en ejerbolig.

Derudover skal boligadministratorer sammen med boligejerne forsøge at udnytte boligmassen bedst muligt. Primært gennem en optimering af behovet for renovering og vedligeholdelse, så tomgang minimeres.

Se også svaret til spørgsmål b).

e) Hvordan sikrer man sig, at der er midlertidige boliger i forbindelse med erstatningsboliger?

Svar:
Dette sker ved at anvende ledige boliger i de enkelte lokaliteter.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsoq